

UTROPIA

TROMSØ-
STUDENTENES
ORGAN

8. Årgang • nr. 4
Mai 1983

TEMA:

Den religiøse bølgen

Hus & Mus — Strategiutvalget — Trynefaktoren
— Forbrytersk filosof — Holmgang (debatt) —
Høns i totalforsvaret — Pilspill & Eksamen

Blå blues om hus

Bardu, den 25.11. 1982

God-dag

Siden du var så inntens brennende i din iver for å få leie den hybelleiligheten som jeg disponerer i [redacted] Tromsø, ved ditt besøk der, har jeg bestemt meg for å si deg hele sannheten i forbindelse med den leiligheten.

Jeg eier og driver et stort firma som tilsammen består av tre selskaper med tilsammen fem avdelinger som tilsammen driver sammenhengende virksomhet fra Røros til Kirkenes. Min arbeidsdag er ansvarsfull og stressende og jeg har behov for hyggelig avkobling nå og da, særlig på mine reiser i Troms og Finnmark. Av naturlig legging som er utadvent, varm og kjærlig forbinner jeg vennskap og omgang med en god kvinne med den beste avkobling jeg kan få. - Jeg har derfor latt denne leiligheten stå tom for å disponere den for en kvinnenlig venn, om en slik kom i min vei, uten at jeg setter noe tid og krefter inn på at så kal skje.

Nå har jeg sakt deg det meste av det som er å si i forbindelse med disponeringen av denne leiligheten. Du er så forstandig og moden at jeg vel ikke behøver å si deg at jeg her har gitt deg en personlig betroelse av privat karakter som du må behandle helt konfidensielt.

Jeg vet ikke om du fortsatt ønsker å kontakte meg angående dette. - I alle tilfeller ønsker jeg deg lykke til med dine studier som du skal begynne etter jul, og med livet ditt forøvrig i fremtiden. Jeg blir i Troms fylke frem til 4. - 5. desember og blir å treffe på telefonen i Bardu til og med lørdag 27.11.82 på nr. 089- [redacted] også etter kontortid. - I Tromsø treffes jeg over telefonen fra søndag 28.11.82, på nr. 083- [redacted] eller ved personlig møte, også etter kontortid, da jeg bor for for det meste i [redacted] gaten [redacted] når jeg er i Tromsø.

Beste hilsen

[redacted] gaten 9000 TROMSØ

Du har vel hørt om han?

Den edruelige, ikkebrakende, ikkebrakende, ikkedusjende, eldre, kristelige, snømakende, barnepassende langpendleren som bor på 6,7 m² og betaler sine 1000 kroner måneden.

Statistisk burde det ikke finnes mange som han — men allikevel dukker han opp, under «Til leie»-spalten i avisene.

Når vi vet at en stor del av de som strømmer ut på boligmarkedet i Tromsø er studenter, da skjønner vi at det store bedrageriets tid er inne.

Det er da militærjakka blir til pels og «gifting» i messing kjøpes på basar.

Og du finner deg sjøl sittende i en hard sofa med løvefotter, lett nippende til en morkakopp.

De var gamle og syke, men kunne kanskje leie ut for å tjene på selskap...

Husverten fant vi i de fleste fargetoner (på blåskalaen) og fasonger.

De eldre som trengte selskap, de som ville måtte tjene penger på husleia, og de siste ubestemmelig gruppe som vi vil avslutte med... har ikke satt noe navn på de... — du får tenke sjøl. Denne gruppa består av enslige menn uten damer, men med hus.

Brevet vi trykker i faksinnleie blei levert til «Utopia» og ei jente som hadde forseglet seg på det private boligmarkedet...

Tilbudsbøker

Leif B. Lillegaard:

Hav-Norge

Før 198,- **NÅ 95,-**

Carl Butlers

kokebok

Før 138,- **NÅ 70,-**

Praktboken

«VIKINGENE»

Før 163,- **NÅ 90,-**

UNIBOK
UNIVERSITETSBOKHANDEL

Postboks 761
Tlf. (083) 81 012
9001 TROMSØ

Av Berit Syrstad

Ved siste registrering var vi 1392 studenter (uoffisielt!). Av disse bor hele 416 på hybel hos private, og 365 leier leilighet privat.

Det er også 76 som bor hos foreldre/svigerforeldre. I bor på hotell/pensjonat og 95 har ikke oppgitt bopel. Til sammenligning oppga bare 439 at de bor på studenthjem. Tallene viser også en mangel på studentboliger, men det visste vi vel fra før.

Det som ikke går fram av statistikken er hvor mange familier som bor på små hybelleiligheter — eller hvor mange som har valgt å flytte ut av studenthjem fordi de ikke var egnet til familieboliger.

Finnes det smutthull for studenter på det private boligmarkedet, og enda verre — studenter med barn, har de noen sjanse?

Vi vet at store boareal står tomme rundt i byen. Utopia

har tatt seg en tur rundt i et sentralt strøk på Tromsøya.

Der var det store, gamle hus og leiligheter vi vet står tomme.

I et av husene bor hun, en eldre dame. Vil ikke ha navnet sitt på trykk (for da slår «de» opp i telefonkatalogen, finner adressen og kommer hit og ringer på).

Vi trodde ei stund at «de» var folk som mobba henne, men det gikk fort opp for oss at det var folk som mangla hus hun mente. Hun var så trett av renn på dørene.

Dama har altså et hus på 3½ etasje. Sjøl bruker hun en av disse, resten står tomt.

— Hvorfor leier du ikke ut?

Fordi jeg ikke tåler folk i huset, det blir bare bråk.

Men regningene er tunge å betale.

Så hvis jeg traff noen — gjerne en som kunne hjelpe til å holde huset i stand — da ville jeg kanskje tenke på det?

— Kunne du tenke deg å leie ut til studenter?

— Nei, de bråker sånn, spiller plater og — vet du det har aldri vært ølflasker i dette huset! Jeg så vel TV — det der fra Ungdommens Hus. Forferdelig!

Neste hus.

Jo da, de kunne godt leie ut til studenter — huset var ikke lytt he,he — problemet var at studentene dessverre ikke ville klare å betale den leia de måtte forlange. Huset var av høy standard, må vite — jo jo.

I nr. 11 savna de barnebarna, men kunne aldri tenke seg å leie ut til familier med barn. — Langt mindre studenter. Hvor familier med barn burde bosette seg, hadde de ingen formening om. Men de syntes det var flott at studentene blei samla på egne studenthjem.

De syntes derimot ikke om barnehjem... Dessuten hadde de hørt det skulle være ledige leiligheter på utsikten — kanskje folk burde prøve der?

Flere ba oss inn på kaffe, mange var veldig ensomme.

Sommerhotell

Det blir sommerhotell på Prestvannet studenthjem også i år, sier økonomisjefen i Samskipnaden, Vidar Bakken, til «Utopia».

Vi må oppfylle kontrakter for denne sesongen men utsiktene er ikke de beste.

Så etter denne sesongen står vi fritt m.h.t. hotell-drift. Studentene har jo sjøl også ytret ønske om helårskontrakter i undersøkelsen Studentutvalget har gjort, sier han. Undersøkelsen Bakken henviser til blei gjennomført i slutten av mars i år.

90 studenter i de aktuelle blokkene på Prestvannet fikk spørreskjema.

Lyst på 12 mndr. kontrakt? var første spørsmål 42 svarte ja.

13 svarte at de kunne tenke seg å beholde den kontraktformen de hadde.

Mens 3 kryssa på andre alternativ.

TROMSØ-STUDENTENES ORGAN

8. årgang — Nr. 4 — Mai 1983

Brite Digre
Tore Svarverud (ansv.)
Berit Sørstad
Jesper Halle
Rolf Gaasland (ansv.)
Arnt Johannesen
Kristin Eide
Ragnar Lurås
Jan Erik Gjernes («fast freelance»)

Adr.: Søndre Tollbugt. 7b, Tromsø
Tlf. 81715

Studentavisa er organ for studentene ved Univ. i Tromsø og kommer ut ca. en gang i måneden. Redaksjonen er valgt på et uavhengig radikalt grunnlag.

Annonsepris: kr. 2,50 pr. spaltemm.

Trykt i 1600 eks.

LEDER:

Ticket to ride

Studiemoderasjonen på offentlige kommunikasjonsmidler skal bort. Altså nok et regjeringsiltak i retning av den totale utrenskning av studenters pengebøker. Hvis ikke studenter i framtida skal drukne i «saldo i vår favør»-brev fra bankene, må noe gjøres. Utopia foreslår derfor følgende aksjonsform:

Tromsøstudentene, alle to tusen, sniker seg ombord på sørgående hurtigrute Midnatsol natt til 17. mai, hopper av i Harstad, sniker seg med i 17. mai-toget der, sniker seg så ombord på nordgående hurtigbåt Tromsprinsen for så å snike seg med 27-bussen til Prestvann. Oppsummering og appeller vil bli holdt i kantina på Prestvann. Aksjonsdeltagere som sniker seg inn på Prelaten etter appellene, vil ikke bli regnet som fiender av folket.

Strategiutvalget

Den 26.5. skal universitetstingsmøte behandle notater fra eit strategiutvalg som er nedsatt for å legge planar for universitetet i Tromsø si utvikling dei næraste 5-10 år.

Det er den nye regjeringa, den økonomiske situasjonen og mulighetane for sannsynlige gassforekomster utafor kysten som er bakgrunnen for utvalget. Det viktigaste ved notatene er forslaget til nye prosedyrer for om-disponering av faste stillingar og av annuumsmidler.

Dersom notatene blir vedtatt, oppnar dei vegen for ein ekspansjon for studieretningar som data, økonomi og tekniske fag på bekostning av humanistiske fag, der studenttallet er synkande. Forslaget oppnar også mulighetane for eit meir næringslivsretta universitet på lang sikt. Dette inneber ein fare for utrygge arbeidsplassar og tilsvarende utrygge studietilbud i upopulære fag.

Det ville vera best om universitetet fikk den auka fleksibilitet som strategiutvalget sitt forslag gir rom for, utan å miste stabilitet. Dette krev auka ressursar. Og der er ein tilbake der ein tok fatt: Det er av di ein ikkje kan rekne med å få dei næraste åra at strategiutvalget vart satt ned og...

Eit er sikkert: gjer ein tilboda dårlegare avdi etter-spurnaden er liten, blir etterspurnaden enda mindre.

Kvar er Janne Carlson???

RETTSHJELP

Bergen og Trondheim har man ei stund planlagt å få til et rettshjelpkontor for studenter i tilknytning til juss-studiene der. Disse kontorene er tenkt drevet i NSU-regi, og alt ser nå ut til å være klart for oppstart. Her i Tromsø har vi ikke noe juss-

—Jeg i et studentorgan! Som landsdelens eneste fotballprofessor er det vel meningen å forkynne at «Nordlys» dekker hele den nordnorske sporten, og i tillegg etter evne forsøker å gi et speilbilde av hverdagen i nord. Det får holde, jeg lar meg ikke kjøpe!

A.J.

Hovudallmøtet på huset

Av Ragnar Lurås

Hovudallmøtet på huset 10. mai hadde desse sakene å behandle: Innleiande formalitetar, 2 uke 3. strategiutvalget. 4. kontoriststillinga til studentutvalget. §5 samt val til delegatgruppene til norsk studentunion og ny Utopia-redaksjon og 2 representantar til helsefond komite, samt ein del saker under eventuelt. Berre ein ti-femten sjeler var møtt fram til dette møtet og det gikk forholdsvis stille for seg. Eirik og Marit var først ute med å informere om uka til hausten. I fjor vart første revyen i Tromsø arrangert. I år har dei tenkt å lage eit ukearrangement omkring det heile. Dei har satt i gang jobbinga og fått stor respons på

byen. Dei var veldig interessert i folk til ei blestgruppe som skal bære det fram til dei store lag av byen. Det er planlagt dukketeater, studentmesterskap i dart, ukeradio og mykje meir.

Blant anna blir det opptog i byen, der fallskjermklubben serverer flybåren champagne. Ei ferje med reker, øl og vin skal gå rundt øya.

Jon Michelet kommer til studentersamfunnet, det blir sannsynligvis ein latin-amerikansk kveld ut av det.

Studentenes undervannsklubb tar folk med ut på fisketur. Odd Børretzen kommer sannsynligvis, men uten Alf Cranner. Arild Nyquist kommer og kanskje enda flere personer.

Strategiutvalget var neste sak der Reinholdt Fiedler orienterte. Det blei fatta eit

vedtak som pekte på faren for ein ekspansjon av data, teknologiske og økonomiske fag på bekostning av andre fag. Og at ein slik ekspansjon måtte skje ved økte ressursar — ikkje ved å svekke andre studietilbud.

Under saka om kontorstilling til studentutvalget blei det vedtatt å søke om ei halv stilling til, for å lønne SU-medlemmer i tillegg til den halve stilling til sekretæren. I begrunnelsen kom det fram at dei fleste studentar er deltidsarbeidande og at ein med denne stillinga fikk frigjort tid til å drive studentpolitikk.

Valget til helsefondkomiteen følgde innstillinga.

I den nye Utopia-redaksjonen blei disse valgt: Rolf Gaasland, ISL, Kristin Eide, ISV, Tore Svarverud, ISL, Brit Digre, ISL, Berit A.

Hansen, IFF, Marit Larsen, IFF, Ole Bertelsen, ISL, og Jan Erik Gjernes, lærerskolen. Redaksjonen kan supple-re seg sjølv.

Det blei også vedtatt å støtte endringsforslag på tildeling av hyblar. Dette inneber blant anna at tillitsmannsutvalget ved dei enkelte studentboligane oppnevner kvar sin representant. At det blir ti uttak i året og at tidligere boansienitet frå Breivika godskrives slik at ein slepp å flytte inn der igjen ved avbrekk i studiane.

Ellers blei det informert om planane med å avvikle studentboligane som sommerhotell.

Det blei til slutt vedtatt en avskjerslusion mot planane om å ta vekk studiemoderasjonen på toget og å støtte ein postkortaksjon.

At klage eller ikke klage — kort grøsser

Det er ikke så greit å klage, særlig ikke når klagen gjelder sådanne alvorlige saker som for eksempel et universitetsfag. Og skal man først legge seg ut med fagfolk og akademikere bør en gjøre det på en seriøs måte, med akademiske vendinger, på et skikkelig nivå. Kort sagt snakke et anna språk enn ditt eget. Her kommer en liten historie om de fire studenter som la ut på sin ferd i det akademiske byråkrati:

Av Berit Sørstad

I desember -82 tok fire studenter eksamen i mellomfaget (storfaget) samiske studier/etniske relasjoner.

Da hadde de gjennom hele studiet, som er 1-årig, vært misfornøyde med opplegget og gjennomføringa av faget. De starta med 3 lærere, 1 professor hadde forskningsfri, og dermed sto de igjen med 2 lærere, 1 av disse blei sjukepermittert i februar og ut våsemesteret, og dermed hadde de 1 lærer igjen — som hadde nedsatt undervisningsplikt. Studentene klagde og spurte hva vikamidlene blei brukt til når de ikke gikk til vikarer.

Jo da, det kom vikarer i blant —

Som ikke visste hva de skulle forelese om. Studentene mente disse var dårlig forberedt og samarbeidet dårlig seg imellom. Dessuten mente de at gjesteforelesere skulle benyttes som et supplement til det øvrige fagtilbud, og ikke som ei erstatning for fraværende lærere.

filosofi og historie seksjonene.

Lærer Tøffe Trond mente derimot at klagen måtte være en sak for forskningsgruppa (lærere, mellomfag- og hovedfagstudenter).

Saka blei imidlertid vedtatt sendt Seksjonsledelsen ved formann Tom.

Tom ba om et møte med studentene før det ordinære møtet. Han innleda møtet med å stille spørsmål om det hele var en privat hevnaksjon fra studentenes side og hevda at klagen til dels var injurierende.

Det var enighet om innkallingen til møte med studentene, seksjonsleder Tom og lærerne. Reaksjonene på klagen var sterke:

Tøffe Trond mente å kunne gjendrive klagen.

Han hevda nå at den var urimelig og usaklig.

Studentene hadde konsultert jurist og fått bekrefta at den ikke var injurierende.

Midt i det hele mottok studentene et svar på klagen datert 26.4. stilet til samfunnsfagseksjonen. Dette havna hos seksjonsleder Tom, og studentene mottok det først 4.5.

Så kom maratonmøtet 5. mai.

Det blei en diskusjon der påstand sto mot påstand. Tøffe Trond følte seg personlig angrepet og uthengt, mens professor Per stilet spørsmålsteget ved om studentene innså alvorlet i situasjonen — de hadde jo faktisk

anklaget offentlige tjenestemenn for tjenesteforsømmelse.

(I parentes bemerket var det vel bare prof. Per sjøl som var offentlig tjenestemann, men det fantes altså mange ømme, for ikke å si hovne, tær i denne saka.)

Studentene står fast på at de vil ha klagen opp i Institutttrådsrådet som egen sak, slik at Institutttrådet blir tvunget til å ta stilling til saka.

Og der står de. De fire føler avmakt, og er skuffa over måten klagen blei mottatt på. Om du synes det hele blei en smule komplisert, så trøst deg med at vi skjønner ikke så mye vi heller.

Dette var i hvert fall litt «inside information» fra byråkratiets åndsliv.

Fortsetter saka, får våre etterfølgere ta den som følger fram til 1990.

Forts. fra s. 10

skal gå inn i sivile yrker mens folk er ute og sloss. Sjøl sagt er helsearbeidere særlig aktuelle, men hvis du er snekker er ikke det dumt heller. Det er meniga at de første skal dra allerede i slutten av mai, og bli borte i minimum 3 mnd. Forresten har Latin-Amerikagrappa fått kontor, m. kontortid! Grønnegt. 18, tirsdag mellom 18.00 og 20.00. Spør der.

PRELATEN-
BRATEN

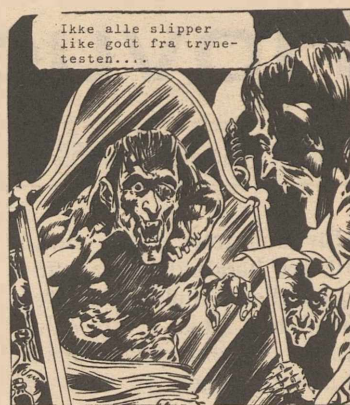
Kaos! Katastrofe! Galskap!
Nåja, i hvert fall en litt ekkel situasjon. De har okkupert stambordet mitt for søren. **DE HAR OKKUPERT STAMBORDET MITT.** Syndere og tollere og pønkerer og førstestemester-studenter uten dun på haka engang! Og så sitter de der og breier seg på MIN PLASS. Men jeg kan drikke ølen min et annet sted, jeg, man er da for pokker sosialt innstilt, ikke sant?

Det første bordet jeg kom til var bebodd av en masse hyperaktive mennesker med pappneser og badedrakt og små hatter. Å Guuud, å giid, sa de, du er akkurat en sånn student vi trenger, vi skal lage et nummer om en sånn som deg til studentrevyen. En sånn som meg? sa jeg mens disse småjentene drev og klappet og befolte meg. Ja, en sånn litt komisk og sidrompa gammel student med ølglass, lo de. Så jeg tok halvlietern min og ruslet videre, jeg. På bordet ved siden av satt ukestyret. Han satt der og ville helst ikke forstyrres, så det var det. Men studentersamfunnet ved neste bord var greie nok. Helt til de ville ha meg til innleder på møte. Tema: «Studenter — bør de skytes?» De andre innlederne var Leif Hagen, Carl I. Hagen, Wenche Mühlheissen, en Nato-general og en nynazist som foretrak å være anonym. Jeg tok en halvliter på styrtet og sa jeg tror det blir litt stert det der ja. Pyse, sa de. Så gikk jeg, da. Jeg spant omkring som en løpsk asteroiden hele kvelden. Finn-Steffen, ropte jeg, hvor er du? Og hva med verdensproblemen nå som ikke jeg kan sitte i ro og mak og løse dem?
Jeg traff de fleste. Jeg traff to søde piger med bløde konsonanter som spurde om jeg ikke drakk litt vel mye? Det var kristengruppa forstås.

Steinbitene svømte omkring, medisinerstudentenes sangkor hadde øving på herretoalet, studenteradiograppa satt mer med elektrosjøkkene sine eller hva det var. Idrettslaget gikk strekk-bøy, strekk-bøy og spurte om ikke jeg kunne kjøpe øl til dem, og så lo de så skrekkelig. Göterdämmerung, Apocalypse nå! Disse studentavisfolka kröp sammen til en ondskapsfull liten klump i et hjørne. Du kunne høre dem hviske: Vi kjører Willy Mick og Co. olhole på førstesida like under grisebildet og så skriver vi «svina avslørt» (vill latter), så kjører vi heller sladrespalte på side 8, 9, 5, 11 og 13... og flytter Hitlerbildet til sistesida. Makt korrupperer, sa jeg, like før jeg veltet glasset mitt utover manusarkene deres. Akkurat! fniste de. Det siste jeg husker er at jeg så en ledig stol og satte alt på et kort: Apna med et kort og fyndig «Marx» og fortsatte med «profittatens fallende tendens — hva har den å gi dagens pønkerer — Nå, i åttioåra.» «Blubb blubb blubb» sa de. Det var dykkerklubben.
Ålreit. Jeg tar et hint når jeg får det, det blekke no' nachspiel den da'n. Jeg hadde et par iskalde liggende i vasken også, så det va'kke krise.
Og nå går jeg bare og venter da. Venter på at Erlend og Hermann skal få feid unna disse vassne sosialdemokratiske puritanerne og skaffe pizzahuset en ølbewilling. Så kan vi få stabla all denne kjekke ungdommen lagvis der oppe og så kan en gammel studentkall få igjen plassen sin.
Den da'n det skjer, skal min venn kommissæren ta seg fri fra lærervikariatet på Sortland og så skal vi sitte der mutters aleine ved stambordet og ordne opp i alle verdensproblemen. Og så skal vi leie Sverre Kjelsberg til å synge Ellinors vise.

Trynefaktoren avgjørende ved ansettelsen av ny redaktør i Student Forum

At trynefaktoren betyr mye fikk man til fulle bevist da det skulle ansettes ny redaktør i Norsk Studentunions avis, Studentforum, på siste landsstyremøte. Det var 7 søkere til stillingen. 4 av dem fra Utopia-redaksjonen her i Tromsø, mens 2 var fra Oslo og 1 fra Trondheim. I innstillingen fra redaksjonen i Studentforum og komiteen som ble nedsatt ved forrige LS for å vurdere søknadene, ble de to søkerne fra Oslo ansett for å være best kvalifiserte. Den ene fikk da også stillingen. Ei tilsetning som etter mange andres og mitt skjønn, var særdeles mangelfull og lite gjennomtenkt. Dette ble da både redaksjonen og komiteen sterkt kritiseret for av delegatene fra Bergen, Trondheim og Tromsø, som hadde håpet å få ansatt en redaktør fra et annet lærested enn Oslo — en redaktør som ikke er så Oslo-sentrert. Slik Studentforum har fungert i forhold til de andre universitetene, synes det klart at disse er blitt nedprioriterte. Dette er en tilstand mange redaktører har lovt å ordne opp i, men som ingen likevel har gjort noe med. Det er derfor heller ikke denne gang noe særlig håp om at situasjonen skal bedres.
Med hensyn til ansettelsen skinte det tydelig igjennom at det var redaksjonens og komiteens kameratskap med og sympati for Oslo-gutta, som var det avgjørende. Hva kvalifikasjoner angår, så var alle andre søkere like godt kvalifiserte. Fra Utopia-redaksjonen var det også ei jente som søkte. I ansettelsesstatutene står det at kvinnelige søkere skal foretrekkes framfor mannlige, om disse stiller likt. Vedtekter man selv har utarbeidet og godtatt, synes ikke å ha gyldighet utover det å tvinge egne saker igjennom. I så måte er ikke NSU noe unntak fra andre byråkratiske organ. Det som gjorde delegatene utafør Oslo mest forbannet, var at den kvinnelige søkeren ble forbigått til tross for at hun var best egnet for stillingen. Dette

førte da også til protokolltilførselen som følger.
Undertegnede stemte mot bedømmelsesinnstillingen ang. ansettelse av ny redaktør i Studentforum. Vi tar skarpt avstand fra kommisjonens presentasjon av søkerne overfor landsstyret:
— Særdeles mangelfull informasjon om søkerne ble lagt fram.
— Oversikten over søkerne innehadde direkte/feilaktige opplysninger i forhold til søknadene.
— Det var ingen reell grunnlag for innstillingen i forhold til utlysningsteksten.
Vi er ikke villige til å ansette redaktør på grunnlag av bedømmelseskommissjonens synlige kjennskap til søkerne, og LS kan ikke føle seg bundet av en slik innstilling. Hverken Studentforum, NSU som organisasjon eller NSU's medlemmer på lærestedene er tjent med denne behandlingsmåten. Denne kritikken må tas til etterretning, slik at neste års ansettelse kan baseres på:
1. Breidere sammensatt bedømmelseskommissjon — med flere fra læresteder utenfor Oslo.
2. Bedre dokumentasjon og grunnlag for innstillingen fra bedømmelseskommissjonens side. Anne Birgitte Rønning DG/Bergen, Kari Riddervold DG/

Tromsø, Arnt Johannessen DG/Tromsø, Liv Hanson ST/Trondheim, Harald Riskovd ST/Ås, Harald Ausland DG/Trondheim. Astri Petalozzi stemte avholdende, men støtter kritikken fullt ut. AJ

(De 4 uheldige søkerne vil gjerne understreke at de ikke har betalt Arnt Johannessen for å skrive dette innlegget.)

Aksjon Studiefinans -84
Det var også ei oppsummering av den landsomfattende aksjonen 27. april. Landstinget vedtok å sette i verk m.h.t. den vanskelige situasjonen de fleste studenter er kommet i etter regjeringens økonomiske innstramminger. Oppslutningen var dårlig de fleste steder, bortsett fra i Bergen der ideen kom fra. Her i Tromsø var aktiviteten helt elendig. Visstnok gjorde delegatgruppa et tappert forsøk på å få i stand en aksjon uten at det lyktes. Vi prøvde å få til en felles sak med lærerskolen, men dette gikk ikke da interessen var svært lav fra det holdet. Vi fikk også tillatelse til stand i byen, men da det ikke var noen som kunne være med på dette, gikk også dette i dass. Det neste vi da gjorde, var å ta kontakt med Sosialistisk Enhets l. mai-tog der vi gikk, under egne paroler. I landsstyret ble det rettet skarp kritikk mot denne aksjonen. Den skulle ifølge mange aldri vært vedtatt på landstinget. Så nå vet vi ikke om det blir noe av neste delen som er planlagt satt ut i livet i høstsemesteret. AJ

Konferanse om helse- og sosialtjenesten for studenter

I midten av april blei det holdt en konferanse i Stavanger om helse- og sosialtjenesten for studenter. Konferansen var den første i sitt slag. Det har aldri tidligere vært noen samling på landsbasis for denne delen av velferden for studenter. Sånn sett var det pionérarbeid.
Konferansen kom i stand etter initiativ fra sosialkonsulent Heddy Tangen Steffensen i Stavanger og meg. Vi hadde behov for å utveksle erfaringer og synspunkter med andre som arbeider i sektoren. Responsen fra de andre stedene var positiv.
Programmet så slik ut:
— Presentasjon av helse- og sosialtjenestene ved de enkelte samskipnader/velferdssekreteriari
— Behovsanalyse ved Universitetet i Oslo våren -82
— Medlemsundersøkelse blant elever og studenter i Stavanger -83
— Mark Data — Om innføring av EDB v/Helsetjenesten i Oslo
— Erfaringer ved den psykiske helsetjenesten i Stavanger
— Sosionomtjenesten ved Studentsamskipnaden i Oslo
— Det sosiale hjelpeapparatet i kommunené/studentenes rettigheter
Det er stor variasjon i de tilbudene som gis til studenter rundt omkring på de forskjellige stedene. Oslo har en meget godt utbygd helsetjeneste, allmennmedisinsk og psykisk, og sosionomtjeneste for utenlandske og norske studenter. Bergen har en psykisk helsetjeneste og sosialsekretariat for utenlandske studenter. Ingen sosialtjeneste for norske studenter. Trondheim har en allmennmedisinsk/psykisk helsetjeneste, ingen sosialtjeneste. Det finnes et sosialsekretariat for Norad-stipendiater. Stavanger har sosial- og psykisk tjeneste. Volda har psykisk helse-tjeneste. Steder som Ås og Kristiansand har ingen tilbud.
For de fleste stedene gjelder at studentene får dekket egenandelen ved legebesøk og at det finnes ei ordning med helsefond/helsekasse, hvor studentene kan søke om økonomisk stønad ved store helsemessige utgifter som ikke dekkes av det offentlige.
Tromsø har sosialtjeneste. Det er arbeid på gang for å få til ei ordning med helsefond også her.

Av sosialsekretær Ann Torunn Olsen
Det møtte ca. 35 deltakere fra Oslo, Bergen, Stavanger, Trondheim, Haugesund, Ås, Kristiansand, Volda, Sogndal og Tromsø. Det var ansatte som leger, psykologer og sosionomer, studenter og representanter fra administrasjonene. Kultur- og vitenskapsdepartementet var også representert. Her fra Tromsø møtte Svein-Ove Haugland, student/datafag, økonomisjef Vidar Bakken og jeg.

De to undersøkelsene som blei referert vil bli publisert. Undersøkelsen i Stavanger er ei oppfølging av en liknende undersøkelse fra 1980 og utgjør en del av kartlegginga for videre utbygging av velferdstilbudene. Oslo-undersøkelsen skal kartlegge nærmere behovet for allmennmedisinsk og psykisk helsetjeneste.
Når det gjelder den hjelp studenter kan få gjennom kommunens sosiale hjelpeapparat, så varierer den noe fra kommune til kommune. I noen kommuner er det en svært restriktiv holdning til økonomisk hjelp til studenter, mens andre behandler studenter på samme måte som andre innbyggere.
Forutsetningen for å få hjelp er at man først prøver alle muligheter overfor Lånekassen og bank, og søkeren må ha en disponibel inntekt som ligger under en minstenorm. Her i Tromsø er det mitt inntrykk at det ikke er stort vanskeligere for studenter enn for andre å få hjelp — for å si det upresist.
Av det presenterte stoffet kom det fram at studenter har problemer av svært forskjellig art. Sånn sett er studenter lik den øvrige befolkning. Det finnes imidlertid også studentspesifikke problemer, som har sine årsaker i den studiemessige og sosiale sammenheng studentene befinner seg i. Det er mange ensomme studenter. Det er mange studenter som sliter med dårlig økonomi og dobbeltarbeid. Studenttilværelsen gir ofte dårlige muligheter for å utvikle et godt parforhold, særlig dersom man har barn. Det er ekstra belastende å være aleine-foreldre. Unger til studenter har det ofte ikke godt. Det er for få barnehageplasser. Boligene er ofte for små og uhensiktsmessige. Kort sagt: Det er ikke bare en dans på roser å være student.
Helse- og sosialtjenestene sitter inne med mye informasjon og kunnskap om studentenes levekår som dessverre ikke så lett kommer ut. Oftest kommer dette fram bare i statistikker i årsmeldingene. Opplysningene som disse tjenestene har burde komme ut i offentlighetens lys — og ikke minst ører — slik at de kunne medvirke til å forbedre livssituasjonen og de økonomiske karene til studentene. Jeg tror at det første skritt også i den retning er tatt med denne konferansen.
Helse- og sosialsektoren har til nå vært samskipnadens stebarn — muligens er Oslo unntatt. Det er en del av velferden som ikke er blitt prioritert. På andre områder som f.eks. boliger og kantiner har det i mange år vært vanlig med landsmøter og også nordisk samarbeid. På Velferdskonferansene har helse- og sosialtjenesten neppe vært nevnt. I Velferdsmeldinga avspispe disse tjenestene med noen få setninger. Det er mye å ta igjen. Og det er — etter mi mening — behov for en slags koordinering, slik at studenter på alle læresteder får de samme mulighetene til fag- rådgivning og behandling. Helse- og sosialtjenestene har man sammenlikner f.eks. Øst og Tromsø, så er det et hav forskjell i Tromsø-studentene til fordel for Oslo-studentene. På den andre siden diskuteres om studenter har behov for all den særromsorge som Oslos tjeneste gir — sammenliknet med befolkningen for øvrig.
Informasjonsverdien var stor — både for fagfolk og andre. Her av deltakerne sa: «Jeg ante ikke at dere jobbet så seriøst i grundig». Ikke minst for nyttetede tjenester som her i Tromsø var det fint å høste litt av andres erfaringer.
Vi diskuterte hvordan det ideelt sett bør arbeide, og det ble meir på forebyggende arbeid, både i miljøene og for eksempel med temagrupper og sjøhjelpegrupper. Studentene kan her gi mye ved aktivt å være med å utforme bomiljøene. I Bergen har studenter tatt initiativet til krisesenter på Fantoft, med hjelp fra helsetjenesten som konsulanter. Herved er ideen lansert for studenter i Tromsø — og ikke krisesenter, så kanskje andre tilbud.
Jeg hadde inntrykk av at deltakerne var godt fornøyd med byttet av konferansen. Det ønske om fortsatt kontakt utvidet samarbeid. Jeg vil si at det var vel anvendte penger!

BARNEHAGE-
DEBATTEN:
En kommentar til Per Østense

Av Bjørn Nielssen
For det første vil jeg beklage avslutninga på intervjuet med meg i S.A. 2/83, det med «Jeg lefingeren og hele handa» Det var tåpelig og hører ikke hjemme i en saklig debatt.
Jeg er for at de ansatte har barnehageplasser, og var innforstått med at de ansatte disponerte «studentplasser». Det jeg reagerte på, er at de ansatte uten å ta spørsmålet opp med studentene, i november '82 ble samskipnadsstyret om ytterligere seks studentplasser til de ansatte, slik at det til sammen ble ni «ansattes plasser». Dersom dette ville innebære: Dersom ansatte hadde en plass pr. 35-ansatt, og ville få en pr. 17-ansatt. Studentene hadde en pr. 43. student, og ville få en pr. 50. student. (M.h.t. unge er vel studentene like produktive som de samskipnadsansatte).
For å presisere: Jeg er for at de ansatte får plasser, men mot at plassene tas fra studentene. Plasser til de ansatte bør skaffes i tillegg til studentplassene, ved at kravet fra de ansatte rettes til kommunen og universitetet (samt P. Ø. er inne på), og ved at det bygges flere barnehager. P. Ø. poengterer for øvrig sitt innlegg at studentene bør diskutere aksjoner med de samskipnadsansatte i forbindelse. Jeg er helt enig, men dette kravet bør også gjelde andre veien, som når de ansatte ønsker å ta seks nye studentplasser til de ansatte. Dette spørsmålet kunne vært diskutert med Studentutvalget på forhånd.
Jeg håper for øvrig at studentene og de ansatte kan få en gang et samarbeid for å få flere barnehageplasser til begge parter. (P.S.: «Pasientposten» var så vidt jeg kunne skjønne bak mål: Her blir det et spørsmål om hvem som skal ha sykesengene, ikke om sykesenger eller daghjemsplass).

A-bomben, rettskverna og filosofiens sørgelige stilling

Ragnar Fjelland er Amanuensis i filosofi. I tillegg er han militærnektet. I 12 år har han vært i strid med rettsvesenet om hva som er akseptabelt grunnlag for militærnektning. Foreløpig punktum ble satt da han som første militærnektet fikk saken sin opp for høyesterett i plenum. Høyesterett avviste nektingsgrunnlaget enstemmig 17-0. I Norge slipper du ikke militæret bare fordi du er motstander av folke-

Utopia snakket med Fjelland, om A-bomben, rettskverna og filosofiens sørgelige stilling.

Av Jesper Halle

— Når begynte din feide med rettsvesenet og militærapparat?
— For 12 år siden, i 1970-71 da jeg gikk på NTH.
— Og hva skjedde?
— Vel ... jeg ble innkalt og nektet, jeg var i miljøet som senere startet opp tidskriftet Vardøger. Vi hadde en kampanje for politisk militærnektning. Jeg begrunnet nektingen med at vårt forsvar slik det er oppbygd ikke i seg selv er et forsvar for demokrati, i tillegg kom Nato-medlemskapet og forholdet til den tredje verden, jeg mente — og mener vi er en del av et imperialistisk system.
— Og ...?

Rettsak 1-4

— Først tapte jeg sivilsaken i byretten (den som skulle avgjøre om nektingsgrunnlaget var «akseptabelt»). Jeg anket til lagmannsretten og tapte, så anket jeg videre, men høyesteretts kjæremålsutvalg avviste saken. Deretter ble jeg innkalt, men møtte ikke opp. Det ble straffesak, og i byretten ble jeg idømt tre måneders ubetinget fengsel. Jeg sonet i Tromsø kretsfengsel. Da jeg kom ut av fengslet, ble jeg kalt inn på nytt, øyeblikkelig. Jeg tenkte at nå skal ikke de få dø i synden heller, så jeg nektet igjen, søkte om sivilarbeide. Søknaden ble avvist, jeg ble innkalt, nektet å møte — så fikk jeg ny politianmeldelse. Men så skjedde noe viktig; jeg fikk ny advokat og han var full av pågangsmot! Vi fikk gjenopptatt sivilsaken i Gulatingslagmannsrett. I retten la jeg større vekt på atomvåpentrusselfen, det var jo ikke til å unngå slik ting har utviklet seg. Lagmannsretten ga meg medhold i at atomvåpentrusselfen var tilstrekkelig nektingsgrunnlag uan-

sett hva jeg ellers mente, så da vant jeg endelig en sak også!

Høyesterett

— Men da ble det statens tur til å anke og saken kom opp i høyesteretts plenum. Høyesterett valgte å fullstendig overse at de tidligere (Sandbergdommen — 82) har godkjent et nektingsgrunnlag omtrent identisk med mitt, og dømte meg enstemmig 17-0. Det betyr igjen at Høyesterett tar et stort skritt tilbake i fortiden der Høyesterett stort sett befinner seg.

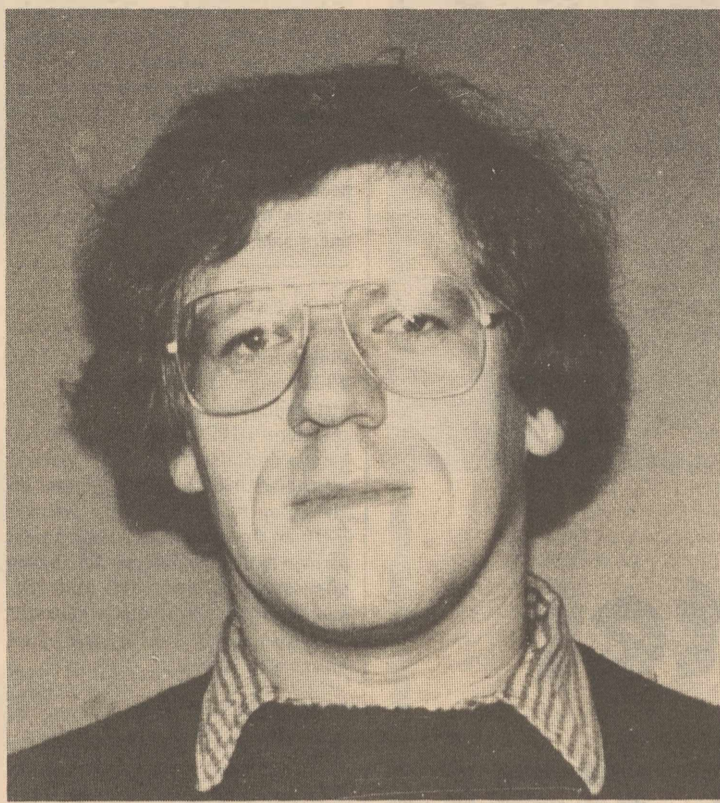
— Hvorfor?
— Man kan bare spekulere. Men etter Alta-saken og denne saken står ikke troen på Høyesteretts politiske uavhengighet så sterkt. Spesielt fordi dommene er enstemmige. De er vel redd for det de ser som oppløsningstendenser de og. Forskjellen mellom Høyesterett og jeg er stort sett at det de ser som oppløsningstendenser ser jeg som det eneste håp — både her og der.

Alt tyder på at høyeregjeringen står hardt på når det gjelder militærnektning. De skynder på sakene. APs vinglegreier i rakettsaken er så som så, men Willoch er et av de mest servile talerør for Reagan i vesten. Han vil nok ikke ha noen ny nekterbølge på atompolitisk grunnlag.

Forverringen

— Så situasjonen er verre nå enn før?

— Jeg kan jo bruke et bilde på situasjonen: For noen år siden så jeg Claudius på TV, der var blant annet Caligula med. Han var keiser i det mektigste imperium verden til da hadde sett, og han brukte store deler av sin tid på å om-danne keiserpalasset til et horehus. Da Nixon ble presi-

dent, brukte han store deler av sin tid på å planlegge innbrudd og småforbrytelser. Forskjellen er at han satt med A-våpen nok til å sprengne jorden i filler.

Nå er vi kommet enda lengre, hadde Reagan bare holdt seg til småforbrytelser, hadde det vært et fremskritt, småforbryteren blir aldri masse-morder. Det nest beste — eller verste er kynikerne som Kissinger eller Robert McNamara eller Albert Speer. De er i hvert fall såpass realister at de er innstilt på å stoppe i tide. Korsfareren er verst, og Reagan, han er en korsfarer.

Atompassifisme

— Hvilket bringer oss tilbake til bombene?

— Truslene vi står overfor i dag er atomkrig og økoko-katastrofe. Den eneste krigen vi kan bli blandet inn i er en stormaktskonflikt og det vil si en atomkrig, det er ikke en krig, men et folkemord. Ser vi historisk på det, er Sverige og Tyskland våre fiender, det er ikke aktuelt med noe angrep derfra i dag. Sovjet har vi tradisjonelt hatt et godt forhold til, den eneste grunnen til at de skulle angripe er at vi er med i USAs strategi. Altså, for det første; vi må koble oss fri fra USA, for det andre; jeg tror ikke vi trenger noe forsvar i det hele tatt. Jeg ville ikke hatt noe imot en folkemilits, og bodde jeg i Nicaragua ville jeg gudbedre deltatt der, men noen folkemilits er nok helt uaktuelt i Norge foreløpig.

— Men slike tanker vil altså ikke Høyesterett høre på?

— Nei, så nå er ny straffesak berammet, de var lynraskt ute med den.

— Du kommer ikke unna rettsvesenets klør foreløpig?

— AP-regjeringen benådet noen militærnektetere like før

den gikk av. Men det er et spørsmål om høyeregjeringen vil gjøre sånt, og om jeg kan nedverdige meg til å be om en benådning...

Filosofiens sørgelige stilling

Egentlig har vi det godt her i landet. Bertrand Russell ble fradømt stillingen og satt inn fordi han var pasifist, så langt har vi ikke kommet her. Høyesterett har jo satt meg i en mer smigrende tradisjon enn jeg er verdig. Fra Sokrates til Sartre og Bertrand Russell går det en opprørsk tradisjon blant filosofer. I dag har det skjedd et forferdelig forfall. Du kan — ikke minst i Norge — bli professor uten å ha et vettugt ord å si om vesentlige ting i det hele tatt. Sånt skjer innen alle fag — men det er dobbelt tragisk innen filosofien. Det burde være et minimum for folk som jobber med filosofi å engasjere seg i samfunnet. I dag kan du gjøre karriere på bare å kjøre safe — lete etter fotnoter og skrive trivialiteter om en eller annen oversett og ubetydelig side ved store filosofer.

— Hvor står du?

— Jeg var med å stifte frihetlige sosialister, jeg synes jeg ser enda klarere i dag at det er det eneste alternativet.

Jeg ser at UngMob vaier med svarte flagg i første mai tog, det gleder mitt hjerte!

Husleie-streik

Husleiestreik. Et mislikt ord både blant studenter og samskipnader. Ordet innebærer dårlig økonomi, stress, organisering, kamp og forhandlinger, og er et begrep som tærer på de fleste. Likevel er det det eneste effektive pressmiddel studentene har i kampen mot at staten skjærer ned på bevilgningene til samskipnadens hybler og således forverrer deres økonomi. Staten er rikere enn noen sinne, det viser regjeringens iver etter å låne penger til utenlandske kapitalister, men likevel nektes det støtte til dem som trenger det. Avvisningen synes heller å bero på det prinsipp at det ikke skal gis etter for press.

På siste landsting i NSU ble det bestemt å aksjonere m.h.t. studiefinansieringa og velferdstilbudet for studentene. Husleiene på samskipnadens hybler har økt kraftig de siste åra. Stipendene har ikke fulgt med tilsvarende, og dette har gjort situasjonen vanskelig for mange. Undersøkelser viser at en stor del studenter må arbeide ved siden av studiene for å klare seg. Dette går naturligvis ut over lesinga og har i enkelte tilfeller ført til ut-satte eksamener. En uholdbar situasjon over lengre tid. Løsningen på dette problemet sitter regjeringen med, og det synes som om bare en omfattende aksjon rettet mot staten kan få den til å gi etter.

Selv om tidligere aksjoner ikke har svart helt til forventningene, betyr det ikke at husleiestreik som aksjonsform er ubrukelig. Med ei skikkelig plattform, der flest mulig står samlet, stiller man mye sterkere, og for å få til dette, er det viktig at man enes om felles sak.

Det er ingen grunn til å tro at husleiesatsene på samskipnadens hybler ikke vil stige ytterligere i framtida. Økninger vil i så fall bare legge nye stener til byrden og tilspisse et fra før dårlig forhold mellom staten og studentene. Det har vært nevnt at samskipnadene er i ferd med å prise seg ut av hybelmarkedet med sine stadig økende priser. I de store studentbyene stiger antallet tomme hybler, og man lurer faktisk på å leie ut disse til andre enn studenter. Ansvarlige begrunner denne tilstanden med at stadig flere studenter stifter familie og derfor ikke finner det tilfredsstillende å bo i samskipnadens trange boliger. Dette

er en uttalelse som ikke rimet. Det å skaffe seg en familieleilighet er for de fleste et økonomisk kjempeløft, og for studenter som kun lever av studielån og stipend, må dette virke som en drøm. Nei, sannheten er nok en annen.

Trolig vil også samskipnaden i Tromsø oppleve tomme hybler om noen år, hvis dagens prisutvikling fortsetter. Slik samskipnadene drives, innenfor gitte økonomiske rammer og med minimal støtte fra staten, rammes særlig leieboerne. Merkostnader og underskudd dekkes ved at husleiene skruses opp. Dette er helt naturlig så lenge staten ikke yter mer bistand, for hvor ellers skal pengene komme fra? For å bedre på dette, må staten på en eller annen måte trekkes inn og ta større del i utgiftene som angår samskipnadene.

I forbindelse med statsbudsjettet til høsten, der studentene ikke trenger vente seg mer enn før, er det planlagt nye aksjoner. Det kunne derfor vært greit om samskipnaden og studentene samarbeidet, for å øve press på staten, slik at studentenes økonomiske kår bedres. Hvis et slikt trekk ikke fører fram, vil sannsynligvis en ny husleiestreik bli aktuell, og da må mulige uoverensstemmelser mellom ansatte i samskipnaden og studentene oppklares, slik at unødvendige spenninger og belastninger oppstår.

Fra NSU/DG og studentutvalget vil det bli tatt kontakt med samskipnaden for å finne ut hva som bør gjøres i denne saken. Allerede i dette semesteret må forberedelse til en eventuell husleieboikott startes. Skal aksjonen bli effektiv, er det en rekke ting som må ordnes. Det må blant annet velges kampvillige leieboerutvalg ved de enkelte studentbyer og det må skaffes barnevakter til barn som ellers er i barnehagene til samskipnadene, hvis samarbeidet med ansatte der ikke fører fram.

På Kringsjå og Sogn studentbyer i Oslo pågår det for tiden husleieaksjoner, og det er snakk om at også Bergen og Trondheim skal gjennomføre det samme, om statsbudsjettet ikke tilgodeser studentene på en tilfredsstillende måte. Det er ingen ting som taler for at Tromsø skal holde seg utafør i denne saken, så hvis det blir aktuelt med aksjoner, bes alle ta aktivt del i dem.

Stor aktivitet og håp om hall

- ★ Styrketrening, badminton, miniatyrskyting og basketball-gruppe godt i gang,
- ★ God aktivitet i de «gamle» gruppene,
- ★ Planer om blant annet friluftsguppe og grunntrainings-gruppe til høsten,
- ★ Utsikt til «egen» hall fra høsten 1984.

Dette er kort oppsummert situasjonen for studentidrettslaget et semester etter at det nye styret kom igang med å få laget på beina.

Fire nye grupper er godt igang. I badmintongruppa deltar jevnt 10-12 personer på treningene i Tromsøhallen tidlig mandag ettermiddag, opplegget er trimorientert med noe instruksjon. Gruppen tar sikte på å fortsette i samme stil, men håper på en bedre treningstid og har plass til flere. Styrketrening foregår i Gyllenborghallen to ganger i uka med gjennomsnittlig 20 tilsammen på treningene. Med den plassen og det utstyret som er til rådighet utnyttes det meste av kapasiteten, men ei ny gruppe kan skaffes eget treningstidspunkt. Basketballgruppa trener to ganger i uka og kunne hente hjem Studentmesterskapet etter et noe tynt oppmøte sørfra... 10-12 skyttere trener på Nordlysobservatoriet hver tirsdag.

Av de «gamle» gruppen er det kanskje særlig volleyballgruppa som har gjort seg bemerket. Jentelaget rykker fra høsten opp i 2. divisjon etter en tapsløs sesong i 3. divisjon. Guttene vant bronse i Studentmesterskapet og lurer etter det vi forstår på å ta mål av seg til å vinne til neste år. De har ennå ikke bestemt seg for om de skal delta i serien, det blir i så fall i 3. divisjon. Aikidograppa trener to eller tre ganger i uka, to ganger om morgnen og en om ettermiddagen. Semesterets høydepunkt var treningssamling med Minori Kanetsuka

(5.dan), japansk trener bosatt i England som besøkte aikidomiljøet i Tromsø for fjerde året. Aikidograppa regner med å ta opp nybegynnere til høsten — det skjer ikke hvert semester. Judogruppa har et noenlunde jevnt aktivitetsnivå, med ett fullført nybegynnerkurs, et kurs for foreldre og barn som fortsatt pågår og viderekommandetrening to ganger i uka, delvis sammen med Tromsø judoklubb. Trenerbesøk har også judogruppa hatt — Gry Alexandersen (1.dan) fra KSI instruerte kampjudo med ferske erfaringer fra Verdensmesterskapet der hun ble nummer 7. Fotballgruppa trener som før tidlig hver fredag ettermiddag på Tromsøhallen — tidlig nok til at sosiale freidagsbehov kan ivaretas uavkortet. Gruppen består ennå bare av gutter, men er også åpen for jenter som har lyst til å sparke fotball for trimmens og selskaps skyld.

Forsøket på å dra igang joggegrupper ble en ubetinget fiasko, studenter jogger øyensynlig alene — om de jogger, og Idrettslaget har ingen ambisjoner om å få igang organisert jogging i noen form.

Derimot har laget planer om å starte friluftsguppe fra høsten av. Troms-fjellene skulle egne seg like bra som områdene rundt Trondheim der studentidrettslagene nå har om lag 25 hytter og koier — noe å tenke på for TSI? Vi-

dere er det planer om grunntrainingsgruppe eller svette som det kalles noen steder, retta inn mot folk som rett og slett ønsker å holde seg i form.

Mange har etterlyst et tilbud om håndballtrening. Laget har søkt om treningstider på kvelden, og regner med at ei håndballgruppe kan komme i gang om det blir tildelt treningstid.

Gammeldanskurs over 8 kvelder ble i vår gjennomført med suksess og vil bli gjentatt til høsten om instruktøren er villig.

Jazzballettrim står også på tapetet, men ennå mangler instruktør.

Det helt store lyspunktet på litt sikt er det direktør Bjørn Kaldhol i Studentsamskipnaden som kan legge fram: Samskipnaden og Fylkeskommunen har nokså konkrete planer om å bygge en treningshall i Breivika (der plashallen stod), 25 x 50 meter, dvs. at den vil kunne brukes til håndball, enkelt utstyrt men likevel en skikkelig hall. Planen er at hallen skal brukes av Breivika Videregående skole, både elever og bedriftsidrettslag, av TSI og av bedriftsidrettslaget på Universitetet, UBIT. Om forutsetningene holder og planene følges, så vil hallen, med litt egeninnsats, stå klar i høstsemesteret 1984!

-øde

Universitets videre utvikling — fordeling og bruk av ressurser

Høgeregeringa tek til å påvirke styring og utvikling av universitetet. Bakgrunnen for utvalget er den økonomiske situasjonen, regjeringsskifte og sannsynlige gassforekomster utafor kysten.

Hensikten er å kunne lage prosedyrer som gjør det mulig å få ein fleksibel bruk av ressursane på universitetet. Forslaget gir den avgjerande makta til universitetstyret og Kultur- og vitenskapsdepartementet.

Forslaget gir uttrykk for ønsker og behov på den eine sida og politisk styring og økonomiske rammer på den andre sida.

Av Ragnar Lurås

Universitetstingsmøte skal den 26/5 1983 behandle eit notat laga av eit strategikutvalg nedsatt av Universitetsstyret i 1982. Utvalget skulle forberede drøftelser i universitetsstyret om hovedtrekk i universitetets utvikling og ressursbruk i dei næraste 5-10 år. Og legge fram forslag basert på låge realistiske rammer for tilgang på ressurser dei næraste 5-10 år. Bevilgninger til drift av utstyr over universitetsbudsjettet skulle være på eit uforandre realnivå.

BAKGRUNNEN

Var å få fram eit heilskapssyn på universitetets totale virksomhet i åra framover. Utgangspunktet var også blant anna at stillingsbudsjetteringa var i utakt med virkeligheten, og lite egna som retningsgivande for universitetets styring.

Det er pekt på at ei rekke forutsetninger har endra seg sidan universitetet blei oppretta for 10-12 år sidan, og at dei fortsatt vil endre seg. Her er nemnt funn av sannsynlig drivverdige gassforekomster utafor kysten, endra økonomisk situasjon, og aukande interesse for profesjons- og næringslivsretta utdanning, aukande tilstrøyming til matematiske realfag og geologi og framveksten av distrikthøgskolane og andre regionale høgskolar i landsdelen. Og ikkje minst, universitetet var fra politisk hold møtt med krav om evne til omprioritering og elastisk bruk av ressurser.

BEHANDLINGSMÅTE

Strategikutvalget har lagt fram tre notat som inneheld skisserte mål og retningslinjer for ein meir fleksibel ressursutnyttelse. Forslag til endrede prosedyrer for disponering og omfordeling av stillingar og annuumsmidler.

Tredje notat tek for seg kriterier for omfordeling.

Den endelige behandling av strategikutvalgets notater vil finne sted i universitetsmøte 26/5 1983.

Eit omdiskutert punkt er begynnerstillingene, her legges det opp til at universitetet fastsetter kva slag fagkrets stillingar skal lyse innfor. Samiske studiar er tatt ut og drøfta særskilt.

Det blir lagt opp til at det er bare prosedyrer som skal vedtas.

MÅLSETTING

Vi siterer her fra 1984-forslaget: «Universitetet i Tromsø har som oppgave:

— Å være et nasjonalt universitet som i kvalitet ikke står tilbake for de øvrige norske universiteter, og som sammen med disse fremmer nasjonal og internasjonal virksomhet i forskning og høgre utdanning.

— Å fylle en vesentlig del av behovet for utdanning på universitetsnivå for nord-norsk ungdom.

— Å forsyne landsdelen med velutdannet og stabil akademisk arbeidskraft i samsvar med landsdelens behov.

— Å på andre måter stimulere offentlig og privat virksomhet i landsdelen.

Universitetet har startet en gjennomgående drøfting av den videre utvikling av universitetet i lys av den aktuelle budsjettsituasjonen, med særlig henblikk på bedret ressursutnyttelse og evne til omstilling. De første som resultat av disse drøftingene ventes å komme i vårsemesteret 1983.

For at Universitetet skal fylle sin utdannings- og landsdelspolitiske oppgave, må det oppfattes like attraktivt som tilsvarende institusjoner i Syd-Norge, slik at det kan trekke til seg lærere og studenter i konkurranse med de øvrige lærestedene. De vanskelighetene som ligger i de geografiske forhold, må oppveies av gode studie- og arbeidsforhold. Erfaringene hittil viser at ¾ av de uteksaminerte kandidatene forblir i landsdelen etter endt studium.»

STRATEGI

Universitetet er i ein situasjon kor nye stillingar og auka driftsmidlar er svært vanskelige å oppnå, og som det bare kan forventes til formål som det er skapt ein særlig politisk forståelse for. Universitetet må derfor må få unntak løyse oppgåvene sine innafor noverande budsjettrammer.

Dette stiller auka krav til bruken av dei tildelte ressursane, slik at dei best mulig tjener universitetets samla målsettinga, heiter det i skrivet.

Det er viktig at det kan skapast politisk interesse for og forståelse av behovet for nye stillingar, og at dei få nye stillingane konsentreres om nye funksjonar.

Undervisningsbehovet som oppstår ved omfordeling av studentmassen, må søkes dekkja med omfordeling av undervisningsressurser.

Ledige stillingar skal vurderast om dei skal brukast til andre oppgaver. Universitetet må utvikle evne til ulik fordeling av forskningsressurser. Og utnytte dette i ein aktiv forsknings- og forskerutdanningspolitikk med sikte på å fremme utvikling av særlig gode fagmiljøer, stimulere særlige behov og styrke svake miljøer som universitetet har forpliktelse overfor. Samt fremme likestilling mellom kjønn.

Støtten til kompetanseoppbygging utenom universitetet skal stimulerast av anvendt forskning i ein eigen forskningsstiftelse. Fellesutgiftene skal fordeles ved hjelp av nøkkeltall på dei forskjellige institutt etter andel av fellesutgiftene.

PROBLEM

Forskningspermisjoner og gode reisebudsjett er satt opp som eit virkemiddel for å få universitetet i Tromsø meir attraktivt. Det blir også pekt på at universitetet fikk ein god stab ved starten, men at det nå trengs eit fornyings- og vedlikeholdsarbeid. Noen fag har problemer med å få undervisninga til å gå på grunn av stor studenttilstrøyming, andre fag har sviktande tilstrøyming.

FAG

Det er stor tilstrøyming til studiet i geologi, men ein tar sikte på å utdanne 10-12 hovedfagskandidater kvart år.

Derfor må det gis andre tilbud, for

eksempel geofysikk. I biologi blir foreslått landbruksorienterte studier som eit alternativ.

Fiskerifag bør det ikkje komme flere studenter på meiner utvalget. Utvalget foreslår ein gjennomgripan diskusjon på utdanningstilbud i økonomisk/administrative fag — herunder jus.

Datafag bør styrkes — blant anna fordi studenttilstrøyminga er stor. Her blir det også vurdert tilbud i andre fag som matematikk/statistikk/sikk.

Studenttallet på realfag bør i kast, slik at utdanningskapasiteten kan utnyttas bedre. Her blir studietilbud i bioteknologi eit alternativ.

Institutt for samfunnsvitenskap avveing mellom tverrfaglig integrasjon og disiplin orientering eit problem. Her blir det pekt på at ein orientering mot nord-norske forhold i kombinasjon med større internasjonalt engasjement.

Språk og litteratur har problem med studenter rekrutteringa, eit virkemiddel her er auka distanseundervisning.

For samiske studier blir det vurdert å organisere eit samisk senter. APPU trenger tilføring av ressurser. Avdelinga planlegger her å omgjøre den halvårige utdanninga til eitåre desentralisert praktisk-pedagogisk utdanning.

PROSEDYRE

Prosedyrane legger først og fremst opp til ein fleksibel bruk av stillingar som blir ledige.

Faggruppene som får ledige stillingar må skriftlig begrunne disse stillingane.

Universitetsstyret og Kultur- og vitenskapsdepartementet har det siste ordet i saka.

Begynnerstillinger løses fra frivillig tilknytning til den enkelte faggruppe og gis betegnelsen universitetsstipendiatstilling. Ledige stillingar går i bakke til sentral fordeling. Det er universitetsstyret som fordeler ledige stillingar.

Også oppdragshjemler går tilbake til sentral fordeling ved ledighet. 70-90 prosent av annuumsmidler fordeles etter forslag fra Teknisk budsjetutvalg etter nåverande retningslinjer til dekkning av grunnleggende stuttaktiviteter. Resten fordeles etter universitetsstyret.

FASTE STILLINGAR

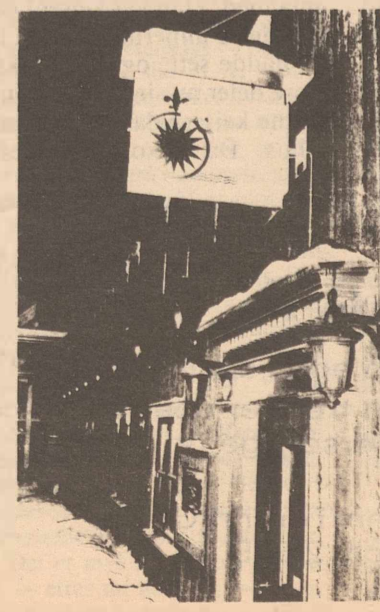
Også faste stillingar kan omdisponeres dersom undervisningsoppdragene i lengre tid ligger under undervisningskapasiteten. Eller ein ikkje får folk til stillinga.

Notatet legger opp til ei offisiell målsetting med dei samme eller få ressurser enn før.

Det ligger også i notatet ein sjanne for omdisponering av stillingar fra manntidse fag til data, økonomi og tekniske fag.

PACIFIC

et sted med trivsel...

Etter at Tromsø Maritime Club fikk åpen bevilling, er det en glede å nå kunne ønske alle velkommen. Vi har også skiftet navn, til

Pacific.

Lokalene ligger ved Bruhodet, i Skippergaten 21.

Telefon (083) 84790

Steak House
Amerikanske retter
Dans til levende musikk hver kveld

Velkommen

HAR STUDENTER SJEL? (NYTT & GAMMELT I RELIGIONEN)

Tradisjonelt har ikke studentmiljøet vært særlig plaget av religiøse anfektelser. Men det ser ut til at heller ikke studenter helt unngår å bli ramma av de forskjellige nyreligiøse human growth-bølgene.

70-åras politiske ideologier taper terreng, mens mystikken og meta-fysikken blomstrer. Så: hvis studentene trekker gamle guder i tvil, hvilke nye satser de på? Og er det noe nytt i ny-religionen?

Av Brit Digre

70-tallets bilde av Studenten er i ferd med å forandre seg og avløses av et nytt: det av studenten som bare er interessert i EDB og kortere studietid. Den nye myten stemmer nok delvis, men det er bare en del av bildet. Også de tidligere faste allmøte-gjengene ser ut til å rammes av ei individ-orientert, sjelegranskende bølge, som tildels strekker seg utover ekteskapet-mitt-diskusjonen, til også å omfatte bekymringer om Meninga Med Det Hele.

Når man snakker med folk, oppdager man at det fins dem som har greie på både englehierarkiet og karma-loven og hvor mange forskjellige legemer de går rundt i (det er de avanserte). Eller de går veien om fysikken og psykologien. Og fra svarte hull og anti-materie, eller fra Jung, er det ikke nødvendigvis langt til spekulasjoner om Guds Vesen, eller iallfall en viss tvil om hvorvidt Virkeligheta er så åpenbar som den gir seg ut for.

Andre har hengt seg opp i zen, eller antroposofi, eller folk treffer gud på Fleinsopp (den lokale Castaneda-varianten.)

Antagelig har disse folka vært der et sted i bakgrunnen hele tida. Men de har ikke hatt for vane å komme med trosbekjennelser på allmøtene, og de har heller ikke vært prega av noen særlig misjonsiver. Dermed har de blitt usynlige. Og ingen har funnet på å spørre folk om deres metafysiske teorier. Man har gått ut fra at studenter har sunne marxistiske interesser, og de okkulte fantasiene har blitt forvist til et liv under bordet, iallfall i samskipnadens kantiner.

Helt dødt har det forresten ikke vært. For et par år siden var det f.eks. helgeseminar på teoribygget om Martinus' kosmologi. Foreleseren snakka ubesværa om steinenes fantastiske indre liv, mens tilhørerne så blygt ned og lurte på hvordan de skulle forsvare sitt nærvær, i tilfelle de blei observert. I de nøkterne korridorene på teoribygget virka englehierarkiet litt out of place, liksom.

Den eneste gruppa med uttalte metafysiske interesser har vært de kristne. De står for det folk vanligvis forbinder med religion. I motsetning til dem kunne det vært bra å prøve å røyke ut de folka som ikke vet hva som er verst; kristenfolket eller det lilla lunkne humanetiske verdensbildet, og som representerer noe anna, et opprør mot tilvante tenkemåter som vi, bare for å ha et arbeidsbord, kan kalle ny-religion.

«Religion»?

Det er sjølsagt farlig å ta et så

lada ord som religion i sin munn. Men det sier noe om å overskride det sjøltilstrekkelige verdensbildet som særlig folk i vår del av verden er belemra med. Begrepet har skifta innhold hele tida siden det oppsto for et par tusen år siden. I de fleste sammenhenger forbinder folk det med dogmatikk og trosreligion. Men i denne sammenhengen betyr det oftest noe anna; ei åpen holdning som står i motsetning både til trosreligionen med sine undertrykkende dogmer og normer, og til de andre hellige kyrne (vitenskapelige og politiske) som dominerer måten folk tenker på. Nyreligion er (omtrentlig) dette er ingen definisjon) nysgjerrighet, fantasi, søken, mer en prosess enn ei statisk oppfatning av hva/hvordan verden er.

Vanligvis er det et eller anna gudsbegrep implisitt i et religionsbegrep. (Sjøl om det ikke nødvendigvis er sånn.) Det fins mange forestillinger om hva denne guden kan være, fra det gamle kristne bildet av urmakeren som står på sidelinja og styrer verden, til simpelthen verden, totaliteten av alt som er til. (Ofte helt bokstavelig, sånn at vi f.eks. er en molekyl av guds tånegl, so to speak.) Religion har vært sentralt opp gjennom historia, men religionens innhold forandrer seg hele tida. Kristendommen overtar f.eks. før-kristne tradisjoner; Kristus-skikkelsen får trekk fra hedenske fruktbarhetsguder, han må ofres for så å gjenoppstå, og dermed sikre jordas og menneskets videre eksistens. I ei evolusjonistisk oppfatning, som f.eks. antroposofien, martinus etc. er det slik at religionen er ei gjenspeiling av «sannheta» slik den mest hensiktsmessig kan presenteres og tolkes for øyeblikket. På et visst stadium er mytisk språk det eneste mulige, på et anna trosreligion og dogmatikk, mens ei anna tid krever en intellektuell forståelse. Vi veit ikke hvordan vi vil tenke om 500 år, men vi veit at våre sannheter vil virke like uhyrlige som middelalderens dogmer virker på oss.

Sjøl om religionen altså skifter innhold, er det noe som ikke forandrer seg i dette: det å ville forklare og forstå hva verden og en sjøl er, sannhets søking og overlevering av sannhet. (Man kan snakke om overlevering, sjøl om religionen skifter innhold. De gamle sannhetene er fortsatt «sanne». Eldre tiders måte å uttrykke seg på gjennnes i dag som bilder og symboler, og er mer reelle for oss enn vi innbillar oss. Dette språket kommer bl.a. til uttrykk i drømmene våre, men vi har lett for å underkjenne at vi fungerer gjennom dette språket også.)

Ny-religion?

Men ettersom vi snakker om ny-religion, hva er det som er

så nytt? M.a.o., hvordan skifter religionen innhold nå? For det første er det ganske nytt at folks religion ikke er noe de får banka inn under trusler om helvetes evige pine. Religion er ikke påbudt ved lov. For det andre har folk alltid alternative måter å oppfatte verden på. For det tredje er det ikke så mye snakk om å velge et sett av dogmer framfor et anna. Man kan åpne hodet sitt for alle mulighetene på en gang, og venter heller ikke å finne den Ene Sannheta, fordi den andre kan være like bra, og begge kan være sanne på en gang, avhengig av perspektiv, og hva man har bruk for til enhver tid.

Human Growth

I stedet finner folk små sannheter gjennom en eller flere av de teknikkene som er i om-løp og som går ut på å finne seg sjøl, evt. gud, evt. menninga med livet, son. yoga, meditasjon, drømarbeid, aikido, primalterapi osv. Med et fellesord kan vi kalle dem human growth-teknikker. Man har en uklar fornemmelse av at alt dette, sammen med interesse for parapsykologi, astrologi etc. henger sammen med den ny-religiøse bølgen, eller at dette er den ny-religiøse bølgen. Og jeg mener at det er en sammenheng (sjøl om ACEM-folka ikke vet det. . .) Det å oppdage potensialer i en sjøl, muligheter for utvikling, medfører et nytt sjølbilde og et nytt syn på verden/livet som helhet. Man kommer til et punkt (forhåpentlig) der ens eget oppblåste ego forsvinner, og en i stedet møter seg sjøl, dvs. som ett med altet. (Dette er en hypotese som vi ikke kan stå inne for, da redaksjonen enda ikke har oppnådd kosmisk bevissthet.) Opprinnelig løper disse teknikkene ut av religiøse tradisjoner, og blei beskrevet som en av Veiene til gud. (Arne Næss påstår for øvrig at hvis han fikk sjansen på nytt til å bli filosofiprofessor, ville han blitt yogi i stedet, da filosofien ikke hadde gitt ham de svarene han venta å finne.)

Et trøstens ord til slutt:

Hvis du har lest alt dette og enda er ateist og materialist, og du lurar på hvorfor, kan vi kanskje være behjelpelig med en forklaring:

Iflg. Steiner og Martinus må mennesket oppleve det totale mørke før det igjen kan nærme seg Lyset (= erkjennelsen, sannheta etc.). Det må lære å stå på egne bein, uten en gud å holde i handa. Erkjennelsen må være menneskets egen, det må bli *viten*, tilegna ved hjelp av dets utvida intellektuelle og åndelige evner. Mennesket beveger seg altså for tida fra trosreligion og dogmatikk, via avskårethet fra den totale verden, mot en ny erkjennelse.

I Norge har det i en tiårsperiode nærmest vært tabu å snakke om religion, metafysikk, Gud, meningen med livet o.l., i hvert fall blant stuereine progge studenter.

Nå har fundamentalister av alle trosretninger vind i seilene, interessen for astrologi, meditasjon og «Human Growth»-bevegelser er enorm, litteraturkritikerne kjenner eimen av metafysikk i lufta (og uler — som de gode blodhunder de er), mens Guruene svever i mer og mindre bokstavelig forstand over vannene.

Utopia åpner herved porten til mysteriene. Vi gjør alt for å holde leserne informert — og så kunne det jo hende det var noe i det. . .

Den religiøse bølgen

GUDS VEIER I 80-ÅRA (er uransakelige)

I 50-åra var Gud død — og de eneste som brydde seg om det var modernistiske lyrikere.

I 60-åra var religion opium for folket og omvendt.

I 70-åra har et utall nyreligiøse bevegelser og vekkelser vært på fremmarsj, i 80-åra ser fundamentalismen ut til å ha fått vind i seilene.

Her er noen stikkord om den nyreligiøse bølgen.

Av Jesper

Grovt sett (svært grovt) kan vi dele det inn slik:

- 1) Nye bevegelser innafor de etablerte religionene. De Etablerte.
  - 2) Nye kristent inspirerte grupper. De Vestlige.
  - 3) De Okkulte. Fornyet interesse for vestlig okkult tradisjon.
  - 4) De Østlige. Hinduistisk, Buddhistisk eller Taoistisk inspirerte.
  - 5) De Voksende. Grupper som ikke er religiøse i tradisjonell forstand, mer opptatt av menneskelig vekst etc. («Human Growth»).
- Bildet blir enda mer uoversiktlig fordi især de tre siste hovedgruppene overlapper hverandre.

De etablerte

Den karismatiske vekkelse — hadde sitt utspring i USA i femti-åra. Ligner på vekkelsene som førte til pinsenemighetene i begynnelsen av dette århundret. Vekten er åndsdaup — tungetale — helbredelse ved tro. I Norge er Aril Edvardsen et godt eksempel.

Fundamentalisme — kanskje den farligste og mest uhyggelige religiøse strømmingen i dag. Der den karismatiske vekkelsen legger vekten på opplevelsen legger fundamentalistene vekten på sikkerheten i trossystemet, på dogmene. Sikkerhet får en gjennom en bokstavo tolkning av hellige skrifter. Fundamentalismen er på fremmarsj både innen Kristendommen, Islam og Judaismen. En bevegelse som kan få frem folk som Ayatollah Khomeini, Menachem Begin og Ronnie Ray-Gun er det grunn til å se opp for!

De vestlige

Det finnes en del nyreligiøse grupper med en viss kristen bakgrunn. To eksempler fra senere år er Children of God og Tongil-familien, bedre kjent som Moon-sekten etter lederen Sun Myong Moon.

Children of God står for en slags kristen sosialisme, har et liberalt (men kvinnediskriminerende) syn på sex, var anti-amerikansk og trodde kometen Kohoutek ville bringe verdens undergang eller lignende. I 1982 fant lederen Moses David ut at vesten sto overfor en atomkrig og flyttet sekten til tredje-verden-land (smart fyr). Moon-sekten er et slags vrengebilde av Children of God, konservativ, antikommunistisk inntil det fascistiske, og proamerikansk. Moon ser på seg selv som en ny messias som har lykkes der Jesus feilet, nemlig i å skape en perfekt hellig familie. I tillegg er han en racer til å opprette andre hellige familier ved å foreta massevigslar på idrettsplasser o.l.

Et tredje eksempel er sekten til pastor Jim Jones som endte med å begå kollektivt selvmord i jungelen i Guyana. Religion er ingen spøk!

De okkulte

Den vestlige okkulte tradisjonen omfatter Astrologi, Alkymi (kunsten å lage gull og/eller forvandle seg selv), forskjellige former for magi og ritualer, Kabal-

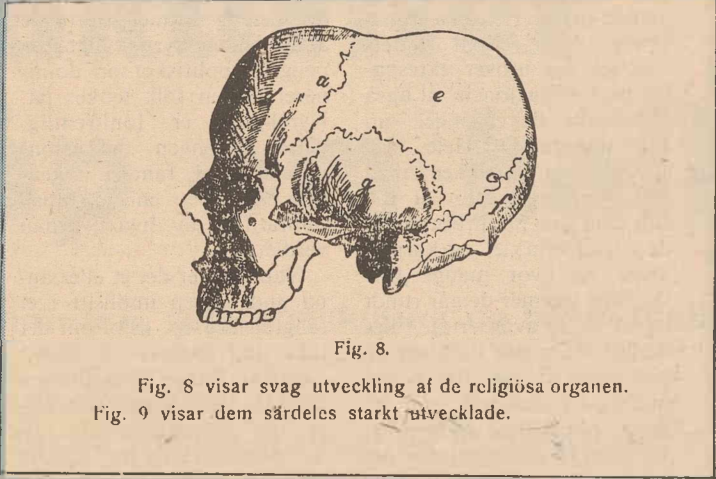
lah (jødisk mystikk) med mer. Fra gammelt av har disse «hemmelige kunster» operert i grenselandet mellom vitenskap og religion, kjetteri og sjarlataneri. I tillegg til alt annet har okkultismen gjennom historien trukket til seg en utrolig samling fargerrike skikkelser. (Sjekk f.eks. opp Paracelsus, Cagliostro, Greven av saint Germain, en bråte gale franskmenn, symbolistiske forfattere (hva er sammenhengen

Okkultismen tiltrekker også ofte folk som fremfor alt søker makt og styrke. For slike kan antakelig Bedriftsøkonomisk Institutt anbefales som et bedre alternativ.

De østlige

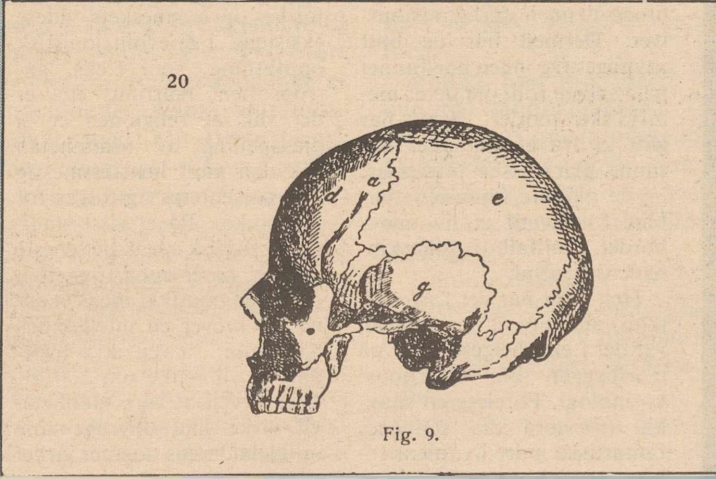
Buddhismen og Hinduismen. De asiatiske verdensreligionene samt Taoistisk naturfilosofi har fått økt innflytelse i vesten især siden andre verdenskrig.

For Beatgenerasjonen (Kerouac, Allen Ginsberg & co. i femti-åra) var det Zen-Buddhismen som var greia. Den inneholder blant annet en lære om plutselig opplysning, Satori, om at Sam-sara (lidelsens kretslop, livet hverdagene) er Nirvana (tomheten, paradiset) bare du ser lenge

mellom Nervals selvmord og Tarot-trumpf XII???? H. P. Blavatsky (teosofiens grunnlegger), Aleister Crowley («The Beast»), André Bjerke og en gjeng danske punklyrikere.) Omkring århundreskiftet ble tradisjonen forsøkt samlet til et sammenhengende system av den engelske «The hermetic order of

nok og fremfor alt læren om at denne læren, den kan du ta og stikke opp i rassen! Taoismen med sin tankegang om Yin og Yang, sin dyrking av naturen og det naturlige, spontane, i en slags topolet harmoni mellom lys-mørke, mann-kvinne, natt-dag, og sitt anarkistiske samfunnsyn passet godt inn i

the Golden Dawn». Samtidig forsøkte Teosofene å lage en syntese av vestlig okkult tradisjon, Hinduisme og naturvitenskap. Da Steiner skapte Antroposofien, baserte han seg igjen på teosofiske ideer, Goethe, samt sine egne åndelige opplevelser. Frimurerne flørter også, om enn svært dydig, med den okkulte tradisjonen. I dag står ikke noen enkelt-gruppe som hovedeksponent for okkultisme. Det henger bl.a. sammen med at okkulte selskaper som regel har enda høyere splittelseshastighet enn revolusjonære minipartier. Likevel er interessen for emnet, fremfor alt for astrologi, enorm. Med endel «Human Growth»-bevegelser («De Voksende») deler okkultister ofte målet å forvandle — gudomliggjøre seg selv, ikke lete etter en Gud.

hippie-ideologien. Hinduismen har fremfor alt eksportert til vesten et foruroligende stort antall guruer. Maharishi Mahesh Yogi er kanskje den mest kjente. Han brakte Transcendental meditasjon til vesten og fikk The Beatles til sitt senter i India. («Det var akkurat som å være på feriekoloni», — Ringo Starr.) En annen Guru er Guru Maharaj Ji. Han ledet Divine Light Mission og slo igjennom i vesten som 12-åring. Han mente han var sin periodes Gud og levende mester og hadde etter sigende en utpreget svakhet for cowboyfilmer. Bevegelsen ble splittet da han kom i krangel med moren sin. Hun likte ikke at han tok seg en vestlig kone. En tredje guru er Bhagwan Rajneeh. Han er svært populær blant tyske frikere. Tilhengerne hans er lette å kjenne på sine røde klær og treperlekjeder med bilde av mester-

en. Felles for gurugruppene med hinduistisk bakgrunn er vekten på forskjellige former for Yoga og meditasjonsteknikker for å nå opplysning.

Buddhismen er især den meditative og kontemplative siden viktig. Felles for disse «religionene» er at de er basert på opplevelse og opplysning (lys-går-opp) ikke først og fremst på dogmer. De forteller om enhet med noe noen av dem kaller Gud og andre ikke, ikke om å stå overfor en Gud som i kristendommen.

I motsetning til kristendommen er heller ikke disse «religionene» en del av den herskende vestlige ideologien. Tvertimot innebærer de krass kritikk av gjengs vestlig tenkning og levest, av materialismen, utviklingsoptimismen, eiendomsretten og utplyndringen av naturen. Derfor er det ikke å undres over at de også har hatt en viss politisk og filosofisk betydning. I Norge f.eks. via Arne Næss, Sigmund Kvaløy, Johan Galtung.

De voksende

Broget gruppe bevegelser som har til felles at de er opptatt av menneskelig vekst og utvikling og kjappe veier til lykken uten å oppfatte seg som religioner eller bruke utpreget religiøs språkbruk.

Mange er basert på opprinnelig hinduistiske Yoga og meditasjonsteknikker som er blitt frakoblet den religiøse dimensjonen. Et eksempel i Norge er ACEM.

Andre baserer seg på forskjellige psykologiske retninger og terapiteknikker: C. G. Jung (som selv var opptatt av bl.a. Astrologi, Alkymi og Buddhisme), Gestalt-terapi, primalterapi og Wilhelm Reichs ideer. (Her er AA-kollektivet i Friedrichshof et eksempel, i Norge er «Det blå huset» i Oslo Reichpåvirket.)

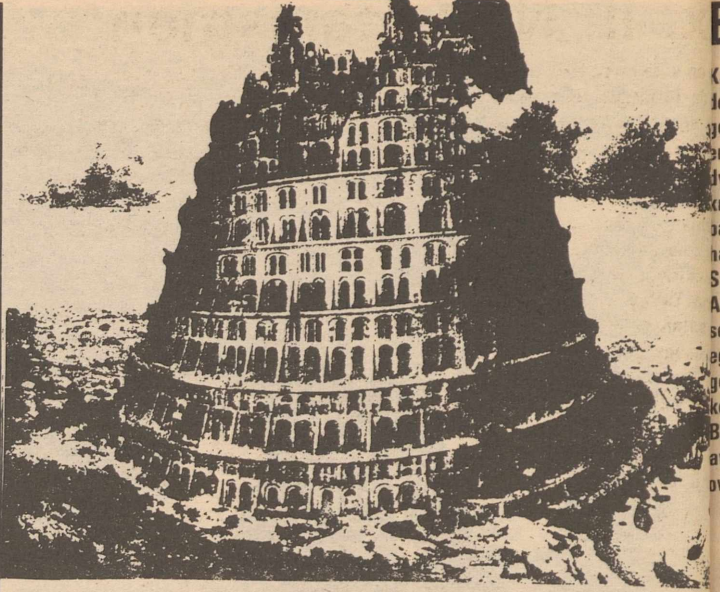
En mer rigid og doktrinær avart av «Human Growth» er Scientologien, mer om den anetsteds.

Som helhet er «Human Growth»-grupperingene påvirket av alt fra psykologi, naturvitenskap, mystisisme og østlige religioner til flyvende tallerken-observasjoner og helsekost. I tillegg kommer altså at grensene mellom de østlige, de okkulte og de voksende er så uklare at de nærmer seg det vilkårlige. Når det gjelder den organiserte og uorganiserte nyreligiøse bølgen, gjelder i særlig grad Thales visdomsord: «Alt Flyter!»

P. S. (Personlig Sukk)

Jeg tror noen av vekst-bevegelsene har en tendens til å havne i bare egofiksering. Det er kanskje fordi de ikke egentlig har noen idé om noe som er større, noe mer omfattende enn det enkelte individet, kall det gjerne transcensens. Og vel... «De Etablerte» er jo etablerte, for ikke å snakke om de kristne, som er kristne. De vestlige er stort sett corny, de okkulte derimot er skvær gærne. De østlige er ok for folk som liker å sitte mye stille — med beina på nakken, og Vekst-folka er altså egotrippere.

Så man må nok finne seg sin egen vei, ja.

Ex. I: Scientologi

Nyreligiøs bevegelse skapt av den tidligere Science-Fictionforfatteren L. Ron Hubbard. Preget av amerikansk salgsteknikk og broker av hinduisme og buddhisme, bl.a. sjelevandringssideer. Ifølge Scientologien hindres menneskets utfoldelse av mentale knuter, såkalte engrammer. Etter først å ha hjulpet en til å finne sine engrammer tilbyr scientologien å lese dem opp ved hjelp av forskjellige kurs slik at man til slutt blir helt fri — «clear». (Dette koster selvsagt bra med penger.) Der-

etter går veien videre mot overmennesket. Scientologene ligger i stadige feider med alt og alle bl.a. på grunn av terroren de driver mot folk som har brutt med bevegelsen.

Siste nytt fra scientologifronten er at en del yngre ledere har kuppet bevegelsen angivelig på oppdrag fra Hubbard. Hubbard selv har ingen sett på flere år, det spekuleres på om han er død, eller for å si det korrekt: at hans Thetan har gått over i en ny kropp!

Ex. IV: Antroposof

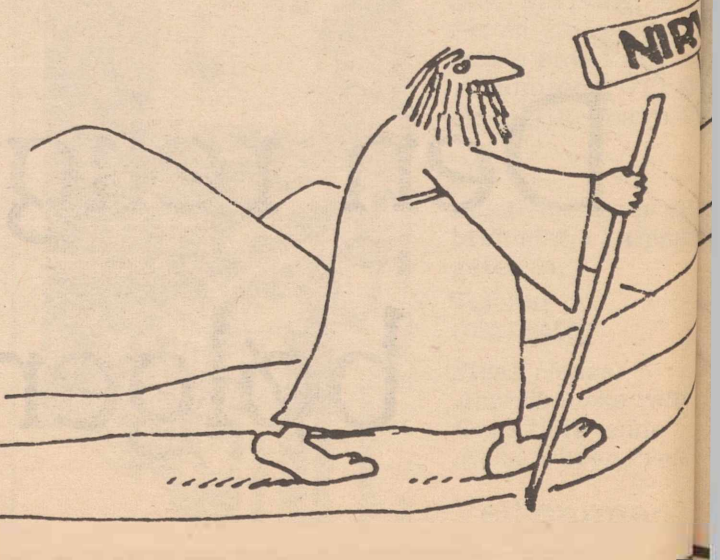
Antroposofien: Opprinnelig Rudolf Steiners private avlegger til teosofien. Men mens teosofien forsvant, er A. utbredt over hele Vest-Europa.

A. er iflg. Steiner åndsviten-skap, i mots. til trosreligion, og i motsetning til den materialistiske vitenskap. A. ser mennesket som bestående av legeme, sjel og ånd, hvorav sistnevnte kan forventes et evig liv, deriblant adskillige liv som menneske før det utvikler seg videre til en annen form for liv. Karma prinsippet sørger for at man lærer de leksene som skal til for å komme seg videre. I Norge utgir antroposofene Libra, og også

Nå skal jeg ta & komme med et utsagn. Jeg veit ikke om det passer inn i kategorien til andre folks utsagn eller ikke. Men om det passer inn i deres kategori eller ei så passer det åpenbart inn i en eller annen kategori. Så på den måten er det ikke annerledes enn deres utsagn. Men uansett, la meg prøve å komme med utsagnet mitt.

Det begynner. Det begynner enda ikke å begynne. Det begynner enda

ikke å begynne å begynne. Det er. Det er ikke. Det begynner enda ikke å ikke være. Det begynner enda ikke å bli ikke begynne ikke-væren. Plutselig er det væren & ikke-væren. Mellom denne væren & ikke-væren er ikke jeg hva som er og hva som ikke er. Nå har jeg akkurat sagt noe. Men jeg veit ikke om det jeg har sagt virkelig har sagt noe eller om det ikke har sagt noe. Det er ingenting i verden som

Ex. II: Ny-Satanismen

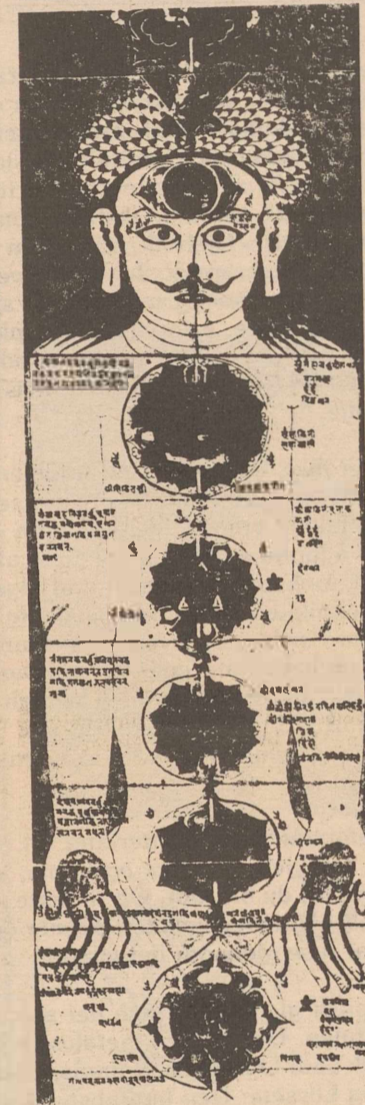
Kan en ville være ond? Eller er en det da fordi det onde egentlig er godt og det såkalt gode egentlig er ondt? Tidligere tiders «djevle- dyrkere» har ofte tolket om den kristne Satan til en mannlig fruktbarhets- og naturgud eller sett ham som en lysbringer — Lucifer. Satankirken som ble lansert av Anton LaVey Valborgsnatt 1966 ser Satan som den hemningsløse egoismens gud, og egoismen som god. Grunnskriften for satankirken er LaVeys verk «The Satanic Bible» som etter sigende er preget av rasende indignasjon over Guds

svik, ubarmhjertighet og likegyldighet overfor verden. Ny-Satanismens «budskap» er dyrking av egoisme, begjær og selvviskhet i alle former. En slags religiøs versjon av laissez-faire kapitalisme. (Sukk.)

Ex. III: Sufismen

Sufismen: Islams mystikk, iflg. noen, iflg. andre fins det også kristne sufier, eller sufier overalt og til alle tider. Egentlig kan man ikke snakke om sufisme, bare om sufier, fordi det dreier seg mer om en måte å tenke på enn om organisert religion. Sufiene trekker seg ikke tilbake fra verden, men legger vekt på å delta i den på vanlig måte, f.eks. ved å gjøre en jobb skikkelig. De vil trenge bak illusjonene inn til den Egentlige Virkeligheten. Det mystiske innholdet kan sjølsagt ikke forklares (da ville det ikke være mystikk), det kan bare erfares. «Sufi» er egentlig bare et slags klengenavn. Det fins ingen organisering. (Sånn at kanskje du er en sufi uten at du vet det?)

Et lite forsvar ...

Standardargumentene mot over hodet å diskutere havet, døden, astrologien og meningen med livene våre er omtrent slik:

1) Interessen for metafysikk og sjelsliv skyldes krisa, det er en flukt fra en vond politisk hverdag.

— Til det vil vi si: Selv om det kan være slik at oppslutningen om en religion øker på grunn av krisetider, avgjør ikke det om religionen er sannhet eller løgn, viktig eller uviktig, rett eller gal.

2) Dette er å vende tilbake til troen på dogmer eller gu-ruer.

— Det vi er for er usikkerheten! For folk i studentmiljøer, især de mest politisk orienterte, er selve det å bli voksen ensbetydende med å bli klar over at en må lære seg å leve med en grunnleggende usikkerhet. Det er når du er usikker du kan begynne å bevege deg, et dogme er et dogme er et dogme.

3) Dette er privatisering av politiske problemer.

— Det motsatte har foregått lenge, problemer en også står overfor som enkeltmennesker blir bare forklart som politiske. Hvis kapitalen får deg til å oppføre deg som en egoistisk drittsekk og du veit det er kapitalismens skyld, er det da greit fortsatt å oppføre seg slik?

4) Å gruble på seg og sjela

si er sjødigging og egoisme.

— Sant å si, for en generasjon som har brukt så mye tid på å forstå samfunnet og politikken er det kanskje på høy tid å tenke litt på sine egne liv, prøve å tolke det og finne noen bilder som passer til det.

— Dessuten: Egoisme har å gjøre med å oppfatte seg som et isolert ego — gjerne i motsetning til og konflikt med andre mennesker. Det vi er ute etter er en opplevelse av en helhet. Det er ikke noen grunn til å bry seg med andre hvis vi ikke på en måte er ett med dem, deler av den samme helheten.

Bak disse 4 innvendingene ligger selvsagt hele tiden en femte:

5) Har nå dette sjelilivet deres noen samfunnsmessig relevans da?

Til dette kan en selvsagt

svare at det kan nå vel være jævla viktig selv om det ikke har noen samfunnsmessig relevans. Men hvis vi absolutt må svare:

— Hvis mennesker, mange mennesker, begynner å oppleve verden på en annen måte. Tro på andre ting enn det som er den vanlige angloamerikanske standardideologien (Norwegian Version) innebærer det kritikk. Det betyr at det er felter der standardideologien (vitenskapens stadig økende vitenskapelighet lar seg ikke bombe og den beste måten å forhindre økokatastrofer på er å planlegge naturen fra bunnen av) ikke strekker til i det hele tatt.

Så kan vi diskutere om det er så sikkert om 20000 ML-ere forandrer den norske tenkemåten (og dermed nordmenns liv og levnet) mer enn 20000 buddhister ville gjort.

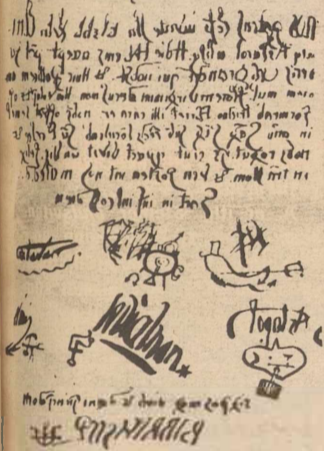
JESPER

Ex. V: Martinus

Martinus' kosmologi: er et resultat av M's (dansk, død 1981) kosmiske visjoner, som har resultert i bindsterke verk om Hva Det Hele Dreier Seg Om. Det hele dreier seg om Livets Opplevelse, slik det erfares gjennom mange «utviklingsspiraler». Livet tar aldri slutt, man beveger seg stadig oppover i utviklinga (gled deg til du blir galakse!). Denne utviklinga er mulig bl.a. fordi karmaprinippet virker som den store læreren, som tvinger folk (eller kloder) til nye erkjennelser.

Det plagsomme ved bøkene er ikke det kosmiske innholdet, men det usigelig tungrodede språket.

Urbain Grandiers kontrakt med djevelen, med den ondes egenhendige underskrift. Urbain Grandier ble brent i 1634.

Ex. VI: Zen

Zen er en japansk form for Buddhismen inspirert bl.a. av kinesisk Taoisme.

Zen kombinerer mystisk religiøsitet med dyp skepsis til alle slags trosdannelser og dogmer, også buddhismens. Samtidig rommer den en jordnærhet og en sans for humor som er sjelden i religiøse bevegelse ellers. Zen slik det praktiseres i Japan baserer seg mye på meditasjon. Zenlitteraturen består ofte av replikkskifter, uloselike gåter og logiske floker som skal lede/ha ledet til plutselig opplysning. Satori.

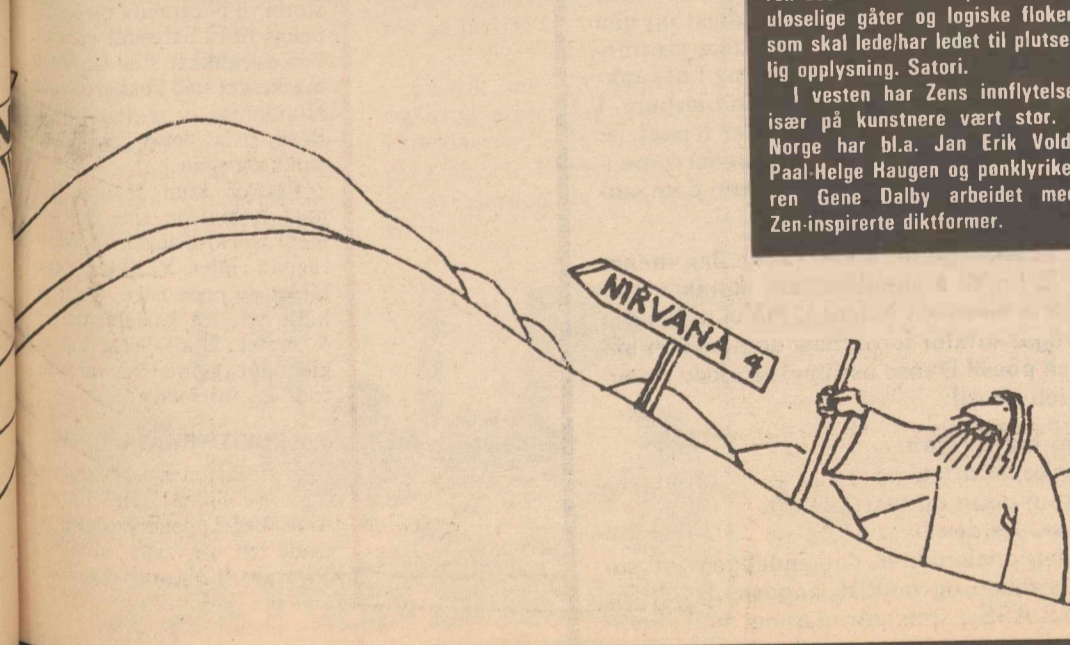
I vesten har Zens innflytelse især på kunstnere vært stor. I Norge har bl.a. Jan Erik Vold, Paal-Helge Haugen og punklyrikeren Gene Dalby arbeidet med Zen-inspirerte diktformer.

større enn et hårstrå & T'ai-fjellet er lite. Ingen har levd lenger enn et dødt barn, & oldingen Peng-Tzu døde ung. Himmelen og jorda ble født samtidig med meg & de ti tusen tingene er ett med meg.

Vi er allerede ett, så hvordan kan jeg si noe? Men jeg har alt sagt at vi er ett så hvordan kan jeg ikke si noe? Ett og det jeg sier om det blir to, og to og det opprinnelige ett blir tre. Hvis vi fortsetter sånn kan ikke engang den

skarpeste matematiker si hvor vi kommer til å ende, langt mindre en almindelig mann. Hvis vi kommer til tre ved å bevege oss fra ikke-væren til væren, hvor langt kommer vi da hvis vi beveger oss fra væren til væren? Da er det bedre å ikke bevege seg, men la ting være!

CHUANG TZU

Vitenskap vs. religion

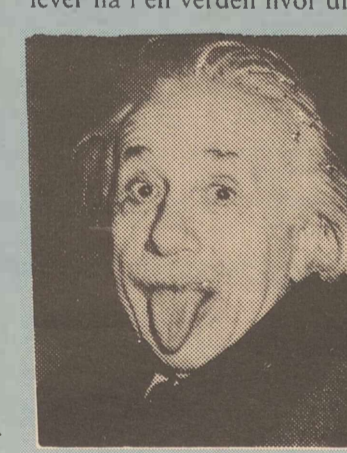
Av Brit Digre

Vitenskapen er pr. definisjon ureligiøs, hvis man med religion mener et trosinnhold som ikke kan verifiseres. Men med litt (mye) godvilje kan man se på religion som for-bundethet (formodentlig med gud) = viten om verden, M.a.o. er søken etter kunnskap en søken etter gud. Denne tvilsomme tesen vil man ikke få noen forsker til å skrive under på, med det skjer interessante ting i skjæringspunktet mellom fysikk og metafysikk. På lengre sikt kan vitenskapen bane veien for religion på et annet plan. Einstein kaller en slik religion «kosmisk religiøsitet», dvs. foreninga av religiøs innsikt og vitenskapelig erkjennelse. Det er ikke utenkelig at utviklinga innen fysikken (og anna forskning) av seg selv vil medføre en tilbakegang for det Einstein (igjen) kaller «den materialistiske tro i naturvitenskapen».

Vitenskapens makt består (også) i det nærmest religiøse(!) forhold folk har til den. Den har på mange måter overtatt den funksjonen religionen tradisjonelt hadde, dvs. den spiller rolla som autoriteten som forklarer verden for folk.

Det 19. århundre snekra religionens kiste. Da fysikken rundt århundreskiftet regna seg selv som ferdigutforska, var gud definitivt død. Men etter hvert måtte vitenskapen begynne å klø seg i hode-

igjen og erkjenne at det var noen detaljer de hadde oversett. Det er innen naturvitenskapen at man nå begynner å nærme seg grensene for hva vårt verdensbilde kan tåle uten å bli sprengt i stykker. Nettopp innen naturvitenskapen begynner folk å fatte noe som også berører de akk så akterutseilte humaniora, som for en stor del fremdeles befatter seg med et forelda verdensbilde. Oppenheimer: «Vi lever nå i en verden hvor dik-

tere, historikere og filosofer med stolthet hevder at de ikke kunne tenke seg muligheten av å lære noe som har med naturvitenskap å gjøre. De ser naturvitenskapen som for enden av en lang tunnel, så lang at ikke noe menneske ville stikke hodet inn i den. Vår filosofi ... er altså erklært anakronistisk, og jeg er overbevist om at den ikke er tilpasset vår tid.»

Nå er dette utsagnet kanskje ikke helt rettferdig. Diverse realisme-debatter avspeiler at virkeligheta begynner å bli problematisk, også på

ISL. Realismen begynner å nærme seg science fiction, og omvendt.

Når det gjelder samfunnsvitenskapene, har de stort sett tatt for seg religionens funksjon. Underforstått har det betydning at religionen fins fordi den har en samfunnsmessig og politisk funksjon.

Så kan man da forklare den nyreligiøse interessa på flere måter. Man kan si at jo sjølsagt, vi lever i økonomiske krisetider, så derfor... Eller man kan si at jo sjølsagt, vi rusler jo omsider inn i vannmannens tidsalder, så derfor...

Nå går det faktisk an å mene at begge forklaringsmåtene er riktige. Det er mulig å ha mange «tankesett» i hodet på en gang, og det er ikke engang sikkert at de kolliderer. Man kan se verden som en sammenhengende mangfoldig helhet. Slike forestillinger finner vi hos mystikere og især østlig religion som Buddhismen og Taoismen, innen f.eks. økofilosofi og i naturfolks forestillinger om tilværelsen. Dette står i motsetning til vår «dagligtjenking» der vi ofte opplever oss sjøl (og tankene våre) som isolerte, adskilte og uten sammenheng med verden omkring.

Det står også i motsetning til vitenskapens skråsikre mekanistiske verdensbilde slik det så ut et stykke inn i dette hundreåret.

I våre dager er ikke engang vitenskapen helt sikker på seg selv, og det er kanskje ikke så galt?

«En gang, da Denys og jeg hadde vært oppe at flyve, og landede på sletten, kom en meget gammel kikuyu op og talte til os:

«Du var høyt oppe i dag,» sagde han til mig, «vi kunde ikke se dig, men vi kunde høre maskinen summe som en bi».

Jeg sagde, at jeg hadde vært høyt oppe.

«Så du Gud?» spurte han.

«Nei, Ndwetti,» sagde jeg, «jeg så ikke Gud».

«Ja, det ved jeg ikke, Ndwetti,» sagde jeg.

«Og du,» sagde han og vendte sig til Denys, «Hvad mener du? Tror du at du kommer så høyt op, at du kan se Gud?»

«Det ved jeg slett ikke,» sagde Denys.

«Ja,» sagde Ndwetti, «så ved jeg heller slett ikke, hvorfor I to bliver ved at flyve.»

(Karen Blixen: Den afrikanske farm)

De er en ren fordom at mennesket ikke skulle oppleve en virkelighet utenom sanseverdenen. Mennesket har i hvert øyeblikk evnen til å være et oversanselig vesen — elles var det ingen verdensborger, men et dyr.

Novalis

Dalai-Laura

«... You see, mind depends on matter, matter depends on mind. There are some things mind cannot do. Mind cannot melt this table — except maybe in some special cases...»

Dalai Lama

Øyvind Berg:

Ståa nå: Krumbøyde menn med sirisser i nakken, knesatte kjei med tungene ute til Einar

Dra en låt på den svarte fela di, smell neven i bordet som ei bombe i Nam, Stikk huet rødt ut i kveldskosen, vrangsamtalene, morrakaffen, stamhjemmet gubben går fra hver dag uten å ense sin levrede kone, gi deg til kjenne, slå ut i velferd med sjølskapte hender, vær bakrus, vær bomber, vær brød, vær en stælt drøm når penger tar kvæltak om pungen din, når skoene plantes i kjeften din, gulp opp svart egenlyd — reis deg, spontanprins! Spark fra!

道

Allan Ginsberg: Kiss ass

Kissass is the Part of Peace
America will have to Kissass Mother Earth

Whites have to Kissass Blacks, for Peace and Pleasure,
Only Pathway to Peace, Kissass.

Gud er død, men ta det rolig:

Jomfru Maria er gravid igjen!

Litt om hvorledes diktinga nødvendigvis og til alle tider streber mot det absolutte og således er metafysisk, samt noen sidebemerkninger om de tankeløse norske dikterne, og med en avsluttende hyllest til ekstremet.

Av Øyvind Berg

Det er snakk om en ny luftighet i litteraturen. Det sies at de unge folk som skriver vender seg bort fra det påtagelig virkelige. Ondsinna tungler hevder at vi som retter blikket mot språket (= sjela), kaster fra oss ansvaret for folk&fe, og bidrar til å øke det arbeidende folkets taushet. Det er vanskelig å se disse ytringene (fra Gjelsvik o.a.) som noe annet enn polemiske brassespark. Jeg vil likevel skrike litt tilbake, utfra et personlig salomonisk siktemål: Å opplyse de forvirrede, å forvirre de opplyste. På et djupere plan går jeg ut fra Borums udødlige aforisme: Det faller ikke en gud til jorden, hvis ikke det er spurvens vilje.

Saklig: det tar tid å lese et dikt, dvs. at et dikt utfolder seg i tid, i likhet med et menneske, en blomst, et piano. Men i motsetning til de nevnte skapninger, er diktet lukket om sin egen tid, som er konstant og absolutt; et øyeblikk. For å forstå et dikt, må vi gjøre alle dets elementer (melodiske, rytmiske, tankemessige etc.) samtidige i vår egen kropp. Diktets forskjellige «teknikker» skal, om nødvendig, tvinge oss til dette. Et eksempel: «Ørkenens skip» er metafor for «kamel». Metaforen skal hindre en lettvent og logisk utgreiing av meninga, og i stedet bevirke at vi lar diktet synke i kroppen og må bruke alt vi har (nyrer, lever, hjerte, galle, gangart etc.) til å forsøke å forstå. I kamel-eksemplet vil den gode leser, via visse nerver i øra, fornemme kamelens kvalmende gynging framover.

Metaforen er prinsipielt uforståelig: den etterlater en rest av noe ubestemt — arkets hvithet, forskjellen på sol og måne, spørsmålet om hvordan ansiktet ditt så ut før du ble født. Og til dette spørsmålet fins det ingen svar, det fins bare munn, hender, penner og nye dikt. Nye bevegelser. Alt som skal rase gjennom det usagte!

Å skrive litteratur en kryptisk glede: Å bringe det usagte fram til det sagte, tausheten fram i talen. Dette er en metafysisk streben ingen unngår — heller ikke folk som Obrestad, Holmås, Gjelsvik. Men disses metafysikk er ekkel og klissete: Den kan abstraheres bort fra de enkelte verkene og formuleres på andre måter, like godt. Jeg er ikke interessert i en slik abstrakt og himmelropende, ikke-kroppslig metafysikk. Det jeg derimot vil, er å skape noe som bare fins i diktet, et øyeblikk av frihet, en helt naturlig — og jordnær — synsutviding. Jeg gidder ikke å skrive et dikt jeg forstår, eller å skrive ut fra en på forhånd uttenkt ide: Det ville bare bli et bak-tanke m/ornament. Og for å avverge vår tids innvending: Jeg blir ikke dermed egosentrisk, for jeg er av folket og folkets drømmer berører min fanstasi. Jeg har tillit til folket, og til dets ville drømmer, flate drømmer, våte drømmer, svada drømmer etc. Min oppgave er å bringe drømmene — også de ubevisste — i balanse med livene. Jeg vil hente det fortrengte og utstøtte, den åndelige fedmen, fram til bevisstheten. For å klare det, har jeg i årevis vært på vandring i min egen kropp. Av og til blir jeg sittende i en hård negl, som klorer dikt ned på papiret.

Folket trenger ikke oppbyggende bøker for å samle seg. Men det, dvs. vi, er avhengig av bøker som fortolker incest, mordlyst og den (nødvendige) avstand som oppstår når du (du!) dreper dine nærreste. Litteraturen er det stedet der de irrasjonelle impulsene i oss rykkes fram i bevisstheten, som bearbeider dem og gjør dem bærbar. I et samfunn som vårt, der så mye faenskap blir feid under teppet, er dette mer påtrengende enn noen sinne. Skal vi bringe velferdsmenneskets vold opp i dagen, må vi sjølsagt gå andre veier enn dem søtitalldikterne stort sett har gått. For å si det kort:

Jeg mener at litteraturen skal sprengre grensene (alle). Jeg mener at hvert bidige menneske må få lov til å blomstre, om blomstene er aldri så skitne. Jeg mener at for å komme i balanse, må vi ta hensyn til den knoppskytinga som foregår uttafor fornuftens doméne. Vi må danse oss inn i en ekskrementell poesi! Danse oss inn i en ekskrementell poesi! Inn i en ekskrementell poesi!

— og her er fire diktere som har forstått:

F.P. Jac: Ung aldri sober danske; skrittets poet.
Antonin Artaud: Erkepoeten som daua av rasshølkrefte.
Bjørneboe: «Frihetens øyeblikk», les den hver vår!
Allen Ginsberg: Homse og profet, pønkedikter, den endelige og absolutte foreninga av metafysisk streben og politisk engasjement. Har skrivi det uforglemmelige «KISS ASS», som står et annet sted i blekka.

Aksjonsdag for Nicaragua

Av Brit

13/4 av aksjonsdag for Nicaragua over hele landet (eller var det Norden?), & i Troms samla Latin-Amerikagrupper fullt hus på Brennkantina for åpent møte. Noen diskusjoner blei det ikke, men Bård Jørgensen innleda (langt!) om USAs rolle i Mellom-Amerika, og forsøkte å vise ei historisk linje gjennom mange skiftene i USAs politikk overfor Latin-Amerika.

Et forsøk på å komprimere B.Js komprimerte versjon av sin komprimerte Latin-Amerikahistorie:

Monroe-doktrinen (1823) definerer Latin-Amerika som USAs interesseområde. USA snakker om «de 2 Amerika» og debutterer i storebror-rolle Rundt århundreskiftet kommer Roosevelt-tillegget USAs bakgård blir også militært anliggende for USA fordi den økonomiske ekspansjonen medførte en rekke invasjoner. (Visste du at USA har invadert 180 — etthundreogåtti — ganger på kontinentet?) USA trengte en utvidelse av markedet, og å bære Frihetens Fakkell i områdene var uhyre lønnsomt. Allerede da begrunna man forresten sin hjelpende hånd med fare for verdenskommunismen.

Krakket i -29 betød et skille i forholdet USA — Latin-Amerika. Landa i Latin-Amerika fikk demonstrert sin økonomiske avhengighet av USA. Eksportinntektene deres blei merkbart redusert, noe som førte til økt misnøye med både USA og de lokale pampene. Radikale bevegelser og helter (bl.a. Sandino) oppstår overalt i Latin-Amerika på denne tida.

I -33 var Roosevelt ut igjen, denne gangen med gode-naboertaktikken. Man skulle ikke intervensjonere, bare kontrollere litt & sørge for stabilitet. I praksis gikk dette bl.a. ut på innsettinga av Somoza, og at United Fruit Comp. fikk kloa i Guatemala. Neste skille: Cuba -59. Heretter kunne man legitimer sine gjerninger med å skulke unngå et nytt Cuba.

Kennedy dukka opp med «fremskrittalliansen». I sin smule radikalitet ville han sosiale reformer, for på den måten å unngå revolusjoner. Det samme mente for øvrig Carter etter Nicaragua -79. Man skulle støtte «liberale krefter», men etter som det er tynt m. liberale krefter i Latin-Amerika, skjedde det ikke stort, i alle fall ikke i Mellom-Amerika.

Med Reagan blei det slutt på pjattet om menneskerettigheter, og back to business. På nytt henviste man til kommunisttrusselen, kutta ut støtta til Nicaragua og sendte penga til El Salvador i stedet. For øyeblikket står USA lett maskert et sted i bakgrunnen i Honduras... (Unnskyld, Bård hvis dette gikk over i stakk og stein...)

Etterpå kom Jorunn Bye med lysbildene sine fra turen med arbeidsbrigade til Nicaragua i vinter. Vi fikk se pent bilder av pene barn, og se & høre nytt fra kaffeplantasjer & møter & alfabetisering & gjenoppbygging. Det var bra, folk var fascinerte...

ARBEIDSBRIGADENE

Pga. situasjonen i Nicaragua for øyeblikket har Latin-Amerikagrupperne beslutta å sende en ny type arbeidsbrigader til Nicaragua. Diss...

Forts. side 3

La de hundre blomster blomstre

Brennkantina i april, og et møte med: Ottar Brox, professor'n, Liv Lundberg som snakka så vakkert om «la de hundre blomster blomstre». Og Jack Berntsen, en stormaga institusjon.

Det utskjelte tema var:

«Er utkantromantikken død?»

Jeg tror konklusjonen blei at den lever i beste velgående, men la oss ikke ta noe på forskudd.

vil de virke innsnevrende på fantasien, mente Liv Lundberg, som ellers spar-ka litt hit og dit. En merka det bare ikke-støvle-spissene var for elegante. Kritikken mot møtetittelen var derimot direkte, men som hun sa:

«Den som stiller gale spørsmål kan få lidenskapelige svar».

Jack Berntsen er en institusjon, ingen tvil om det Troilltampen personlig: «Han Jack Berntsen kan ikke kritisere det nordnorske kulturtivet, det ville bli som at han Richardsen skulle kritisere rekan sine», sa Ottar Brox.

J.B. hevda i hvert fall at utkantromantikken aldri hadde eksistert. Men det finnes en bevegelse som starta i -68 — med kultur som et viktig våpen. Det folkelige skulle stå i sentrum, og det var flaut å kunne mer enn tre grep på gitaren. ... «å seire var mulig dengang,» sa Jack Berntsen. Bevegelsen er ikke død, men har fått konkurranse — til dels kommersiell.

Ottar Brox, han som i følge J.B. hadde «greie på det her», så det hele som et spørsmål om moteretninger. Den anti-nostalgiske motebølga dominerer nå, ambisjonsnivået er senka. Den nordnorske kulturen i utkantromantikken kjølvann gis en kritisk behandling mens den ennå lever. Ottar Brox hørtes ut til å betrakte dagens situasjon som en motreaksjon, folk har sjarken og støa akkurat til dit... Brox gikk til felts mot møtetittelen, som han mente var et uttrykk for den stupide nordnorske kulturjournalistikken, som nordnorske kulturarbeidere burde slutte å lytte til jo før jo bedre.

Så tok han J.B. gitaren og sang som han pleide. Etterpå var det debatt, men da var Utopia gått, lei av sjarken og støa og Brox...

Vårens vakreste eventyr eller flere høns i totalforsvaret!

Vårens store sirkus ble avviklet i Studentersamfunnet torsdag 5/4. Studentersamfunnet hadde klekket ut den eggende tittelen «bør Nord-Norge nedlegges?» I manesjen stilte Fritjof Frank «Fri og Frank» Gundersen i ulastelig gladiatoradress mot

«Det er ikke lett å leve opp til den herostratiske berømmelsen jeg har opparbeidet meg», sa Gundersen, men han prøvde da så godt han kunne:

«Nord-Norge har kommet langt i klaging og utpressing, men det skyldes heller for store subsidier enn nord-norsk mentalitet.» «Flytt likestillingsombudet til Alta, så skremmer vi vannet av russerne!» «Reduser villnisset av støtteordninger som eksisterer og gi markedet den friheten trenger.» Røde Hermann ble bare rødere og rødere der han satt, men han slapp da

til, han også:

«Nedlegg Fremskrittspartiet, ikke Nord-Norge!» — «Det Fremskrittspartiet gjør er å skyve krisa over på de dårligst stilte, det vi trenger er god, gammeldags klassekamp», og det fikk han.

Rammen for resten av kvelden var satt, de slemme blå mot de dumme røde (ev. omvendt), Nord-Norge fikk sørgelig liten oppmerksomhet, men den lille (oppmerksomheten) vi fikk bar preg av at det var en sulten forsamling til stede. Gundersen hadde en høne å plukke med norsk landbrukspolitik, som

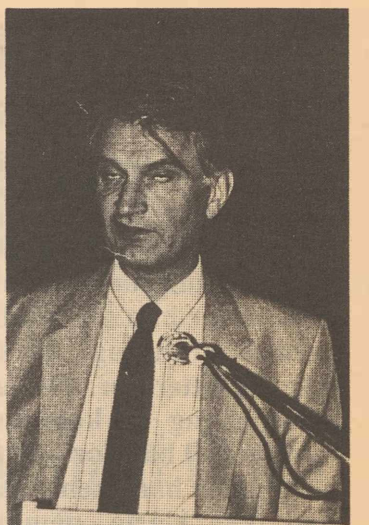

etter hans mening gikk ut på å spre høns over hele landet, «enda vi holder på å drukne i egg!»

Han ble øyeblikkelig imøtegått av en kamphane som pekte på matproduksjonens betydning for totalforsvaret. — «Flere høns og færre soldater i Troms!» (det var kanskje noen som ikke helt så forskjellen). «Høns er viktigere for totalforsvaret enn F16», og det kan han vel ha rett i, alle husker vel gåsa som «senket» et norsk F16-fly. (Selv om det sikkert var en svensk gås).

Gundersen hadde det som plommen i egget, innleggene ble stadig hissigere mens han selv satt som en fjærkledd guru. Innimellom bakset han litt med vingene, «Det er uholdbart å opprettholde bosettingen på steder hvor næringsgrunnlaget har forsvunnet.» Her ble han ivrig støttet av en blå Minorka som ville vite hva i all verden folk i Kåfjord skulle ta seg til, om ikke å flytte?

«Er det noen man ikke bør spørre, så er det politikerne», sa Gundersen, selv en av de 155 på vagle i sentralhønseriet i Oslo. «Typisk feite grossere-

re fra Bergen», sa Røde Herman», suge ut profitten, og så stikke når det ikke er mer å hente».

Deretter forsvant det lokale tilsnittet som møtetittelen antydte, for å gi vingeplass for mer globale argumenter av typen: «Hvert tredje brød i Egypt blir bakt med kapitalismel!» Eller: «Frams-krittspartiets program ang. organiseringen av arbeidslivet er tatt rett ut av Mussolinis korporasjoner». For så å gå tilbake til det lokale plan igjen: «Det er de kommuneansatte i Troms som bruker Mussolini-metoder, og ikke Framskrittspartiet».

Og hva skal en stakkars Italiener tro da — om Nord-Norge?

Ole Berthelsen

DET MÅTTE BLI .....

I anledning av Studentavisas nye fengslende navn og utseende måtte det kåres et vesen til å representere vårt ansikt utad. Denne glimrende idé, (som for øvrig er stjålet) førte til at redaksjonen sporenstreds nedsatte en komité. Valgets kval sto mellom en rekke populære dyr ved universitetet. Blant de mer kjente var Samskipnaduhuret, do-draugen, mjølkeheksa, den lille røde, barnehagemarken m.fl. Det var imidlertid et dyr som pekte seg særlig ut, og her er juryens begrunnelse:

«Dette dyret har for det første eksistert blant studentene siden Universitetet ble etablert i Tromsø. Det har ved sin sluhet klart å livnære seg av de utroligste matrester. Det er i det hele tatt et meget sosialt vesen det her dreier seg om. Man antar at det er nært beslektet med katta «Pusur», da det har en smule liknende adferd. Det er fra juryens side ingen tvil om at dette dyret re-

presenterer studentenes livskår.» Ja, som dere sikkert allerede har gjettet, ble vårt eminente superdyr «Breivikamusa» kåret til «animal of the year». Vi må bare slutte oss til juryens kjennelse i hengivenhet, og si at uansett hvor forhatt, forfulgt og utskjelt musa har vært, så digger vi henne.

Musa er kuul, esse! Nå vil vi oppfordre alle til å sette seg ned og skrive korte museviser o.l. til oss. Limericker (musericker — ha, ha) mottas med begeistring.

Kristine

H 223

EKSAMEN

Veiledning i oppgaveskriving for studenter

Lærere med erfaring fra sensorarbeid redegjør for de krav som stilles til eksamensbesvarelser.

Praktiske eksempler og oppgaver.

Egnet for selvstudium og oppgaveseminarer.

Egne kapitler for examen filosoficum, juridiske fag, statsvitenskap, sosialøkonomi, sosiologi og psykologi.

Jon Skard (red.)
Eksamen
1982. 95 s. 59.00
03-12411-9 bm

ASCHEHOUG

Skolebøker
i 110 år

Snørrhoven kritikk av nordisk grunnfag Om Rolf Gaasland, hans guruer og Kjartan Fløgstads gjesteforelesning

I forrige nummer av studentavisa har Rolf Gaasland en artikkel i anledning Kjartan Fløgstads besøk på ISL i mars, hvor han går voldsomt ut mot nordisk grunnfag. Vi skjønner oss ikke på litteratur. Det er Rolf Gaaslands poeng og konklusjon. Det er visst likevel håp for oss. Gaasland tar på seg det han mener Kjartan Fløgstad ikke klarte, nemlig å forklare studentene på nordisk grunnfag hva litteratur er. Slik sett er artikkelen motivert ut fra pedagogiske hensyn.

Gaasland er imidlertid en dårlig læremester. På en snørrhoven og ironiserende måte opptrer han oppblåst belærende. En av grunnene til at vi på nordisk ikke forstår Kjartan Fløgstads definisjon av litteratur er (og dette er sitat!!): «...fordi Fløgstad uttrykte seg på en måte som var vanskelig tilgjengelig og henviste til (tydeligvis) obskure teoretikere.» Dette sier mer om Gaaslands sjølførelse enn det sier om nordisk grunnfag.

slett med en troendes iver peker ut den første og beste som din fiende og fyrer laus med det du har.

Hva slags skyts er det så du mobiliserer? Innafor ramma av din artikkel ikke bare snubler du i din egen argumentasjon, du går rett på ræv. Det er nesten bare harselasen med nordisk grunnfag som er dine egne ord. Resten er både korte og lange sitat fra Georg Johannesen, A. Gemzøe, Håkon Bull Hansen, M. Bakhtin, Kjartan Fløgstad og Wim Runar. Det er ikke smågutter du allierer deg med. Men hva bruker du dem til? Jo, disse kjører du fram som ditt artilleri samtidig som du dekker deg bak dem. Skal du på død og liv polemiserer, så kom ut!!! Vis oss hvem du er. Ikke opptre som dukketeaterdirektør som beveger sine marionetter i posisjon. Eller kanskje det er slik du oppfatter deg selv?

Du har ment sitatene som ledd i din polemikk. De fungerer ikke slik. Å sy sammen en argumentasjon over én lest med sitater fra de ovennevnte er ikke i utgangspunktet urimelig. Når imidlertid siktemålet er å drite ut nordisk grunnfag, så skyter du ikke bare over mål. Du viser også at du har ingen sans for proporsjoner.

La oss se litt nærmere på fremgangsmåten din, altså din sitat-teknikk. Du definerer oss på nordisk som representanter for den monologiske litteraturkritikk. Når du skal vise hvilken styggedom denne litteraturforståelse representerer, argumenterer du ikke for ditt syn. I stedet kommer du med følgende lille godbit av A. Gemzøe (og når jeg sier godbit, så mener jeg det. Skjerp sansene, for her kommer det): «... monologismen ses som konstituerende i idealismens hypostasering av 'Ånden', 'Det absolute jeg', 'Bewusstsein überhaupt', og i utopismen, deriblant den utopiske socialisme 'avec sa foi en la toute puissance de la conviction'.»

Med dette (som for øvrig må være en sterk søknad til opptak i Dusteforbundet) mener du å ha slått fast at vi er noen litterære barbarer. Så går du over på å forklare det motsatte syn. Med nok en godbit (kanskje ikke fullt så god som den allerede siterte) slår du fast hvor du står, nemlig innafor den polyfone litteraturforståelse: «Prinsippet bak polyfonien er det antiautoritære mangetydige samspillet mellom ideer.» I den sammenhengen du sier dette kunne du like gjerne ha

skrevet dette baklengs. Meningen ville ha blitt den samme. For å underbygge dette siterer du din andre store Guru, Bakhtin: Polyfonien består av at «The idea is inter-individual and intersubjective. The sphere of its existence is not the individual consciousness, but the dialogical intercourse between consciousnesses.»

Slik stabler du det ene sitatet på toppen av det andre. Resultatet blir et svært abstrakt og for det meste absurd collage, og ikke den konkrete polemikken du har ment det til å være. Følgelig blir ut-sagnskraften både når det gjelder nordisk grunnfag og forskjellige litterære retninger lik null.

Vi står igjen med et bilde av deg, Rolf Gaasland, som den lojalt troende, beredt til ethvert intellektuelt krum-spring for å forsvare det du anser som angrep på din Kjartan Fløgstad og dine andre litterære Guruer. Til ditt neste polemiske innlegg foreslår jeg at du forkaster din collageteknikk, trer klart fram og i tillegg benytter deg av menneskespråk, og ikke dette 1980-åras svar på Per Degn latin.

Jeg har vært mest opptatt av *hva* og *hvordan* Rolf Gaasland mener noe om nordisk grunnfags holdning til Kjartan Fløgstad og den litterære retning han representerer. Gaasland har satt oss i bås som anti-Fløgstad. Dette er en sakspåstand. Den er falsk-fiserbar: Tvert imot det Gaasland hevder har mange av oss stor interesse for Fløgstad og den litterære retning han representerer. Dermed faller bunnen ut av argumentasjonen til studentavisas litteraturskribent. Urimeligheten i hans innlegg blir total.

Folkelig bokmål!

Eirik Liland og hans «hellige ånd» Lockertsen hadde i Nordlys 4/5 et svar på en artikkel som jeg hadde skrevet noen uker før. Foruten å bruke en mengde slitte fraser og floskler, kom også en del usaklige og usanne påstander om mitt forhold til språket.

Av Nils H. Opsahl

Din Guru Ivar Aasen hadde visse prinsipper da han laga nynorsk. Blant annet:

1. Slektskapet med norrønt skulle ses.
2. Dialektene skulle kunne legges til grunn.
3. Det etymologiske slekt-skap mellom ord burde ses.
4. Låneord fra tysk var tabu.

I tillegg har dere noen sjø. Blant annet:

5. Ord bør være sjøforklarende.
6. Korte ord er bedre enn lange.

Ad 1.: Du er ikke aleine om å meine at språkhistoria må leses både diakront og synkront. Men jeg kan ikke skjønne at visse rod er bedre enn andre bare fordi de også brukes i norrønt.

Ad 2.: Dialektene ligger som basis for nynorsk sier du. Men dette er bare *ett* av prinsippa for nynorsk. Der dette argumentet ikke passer deg, er du/dere veldig flinke til å skifte over til et nytt, f.eks. at

ord skal være sjøforklarende. Dette er realpolitikk på det verste. På denne måten er det slett ikke vanskelig å argumentere for nynorsk. Dessuten, det er umulig å lage et språk der alle dialektene kan føle seg hjemme. Det er et skinnargument å påstå at nynorsk er bedre enn bokmål fordi Aasen for 130 år siden blant annet hadde dialektene som grunnlag.

Dere sier at jeg stjeler argumenter fra nynorsk, greitt. Målet helliger midlet. Dessuten, alle som bruker bokmål er jo «idoter» (sitat Lockertsen fra siste stud.avis) så det gjør jo ingenting.

Du kaller meg egoist. Javel, hvis det er egoisme å bruke det språket som passer meg best, så er jeg det. Jeg vil kalle det arroganse og egoisme å gi nynorsk enerett på å være et folkelig og talemålsnært språk. Du kritiserer meg for å overse språkhistoria, med din interesse for den burde du vite at bokmål også har utviklet seg.

Ad 4.: De berømte au-be-het-else orda er tabu i

språket ditt fordi de er germnismen (behalda ble først gang observert i norsk 1376). Men andre tyske lånord er greie, f.eks. «arbeide» og «skrive» for her kan ikke det tyske slektskapet sees. Her viser målrørsla transg og inkonsekvens.

Et annet språktrekk som nynorsk stenger ute er presens passiv -s. Denne blir med og mer brukt i dialektene, og nynorsk gjør seg bare en bjørnetjeneste ved ikke å tillate den.

I innlegget mitt i Nordlys 19/4 sa jeg at nynorsk var «hovedfienden». Selvfølgelig er det det siden nynorsk er det eneste reelle alternativet. Men jeg er like skeptisk som deg i riksmål og riksmålsforeningens «spørrekonkurransen». Forskjellen er at jeg er lite innen bokmålsdelen og du har hele målrørsla i ryggen. Jeg skjønner ikke at du og dine kumpaner innen Troms Målungdom har noe å være snurt for. Eller ble du påvirket av vise-guru, ordonanist og lokal dusteformann (orsak målmann) Lockertsen til skrive?

BERIGTIGELSE

Studentavisen UDRAABIEN

Formedelst Affuisens uefterrettelige Begyndelse i det af Underskrevne givne Interview om Sprogsagen, skal følgende Berigtigelse gives:

«Eg meiner faktisk *ikkje* at det 'berre er idiotar som går inn for bokmål'. Denne setninga er det intervjuaren som har forelska seg i, og eg strauk ho faktisk da eg las gjennom intervjuet. Eg går ut frå at redaksjonen let ho stå ved ein inkurie.»

Roger Lockertsen (sign.)

Overskrevne bedes vennligst indtages i Jers Affuis uafkortet og ukommentert.

I Ærbødighed og Aktelse

Jers Roger Lockertsen (sign.)

STUDENTSAMFUNNET 12/3:**1-0 seieren til Kaldhol bør annulleres**

I aprilnummeret av dette studentenes organ, finner vi avisas dekning av debatten om Samskipnaden i Student-samfunnet 12/3. Reportasjen er grei nok, den. Men tildelingen av

1-0-seieren til Kaldhol, bør avisa ta opp til ny vurdering. Dette selv om det umiddelbart etter møtet kunne virke rettfærdig å foreta en slik seierstildeling.

Av Ivar Berg

Denne etter hvert så berømmelige «barnehagesaka», har fått oss studenter til å virke lite glad i de ansatte i Samskipnaden. Og således skal vi være lite villige til å innkomme de ansatte velferdsmessige personalgoder. At en slik misforståelse oppstår, må også tilskrives den drevne debattknikken til Kaldhol. Han fikk hurtig poengtert at det her dreide seg om vanlig skikkelig personalpolitikk som vi studenter motarbeidet. Mulig det var her Kaldhol fikk ballen i mål og således ble match-vinner. Hva Kaldhol ikke sa og som han burde ha sagt, var at de ansatte også hadde anmodet om å få disponere 6 studenthybler og dessuten 6 studenthybeligeiteter, altså til sammen 12 boenheter. Han hadde kjennskap til dette under møtet. En slik opplysning kunne ha gitt oss studenter anledning til å skåre utligningsmålet, slik at resultatet i hvert fall hadde blitt uavgjort.

På første styremøte etter denne debatten ble både «barnehagesaka» og «hybelsaka» behandlet. De ansatte hadde anmodet om å få disponere 6 barnehageplasser. Kaldhol innstilte på at de skulle få 2 plasser. Med formann Aspaas som mekler, ble resultatet at de ansatte kunne få disponere 1 plass. Vi studenter hadde ut fra vedtak på

hovedallmøtet gått inn for 0 plasser. I «hybelsaka» kunne de ansatte dessverre ikke få disponere verken hybler eller hybelleiligheter. Dette i full overensstemmelse med innstilling fra Kaldhol. Konklusjonen på dette må bli at Kaldhol stort sett er på samme lag som oss studenter når det gjelder disponeringen av disse barnehageplasser og hybler. Derfor skulle det væ-

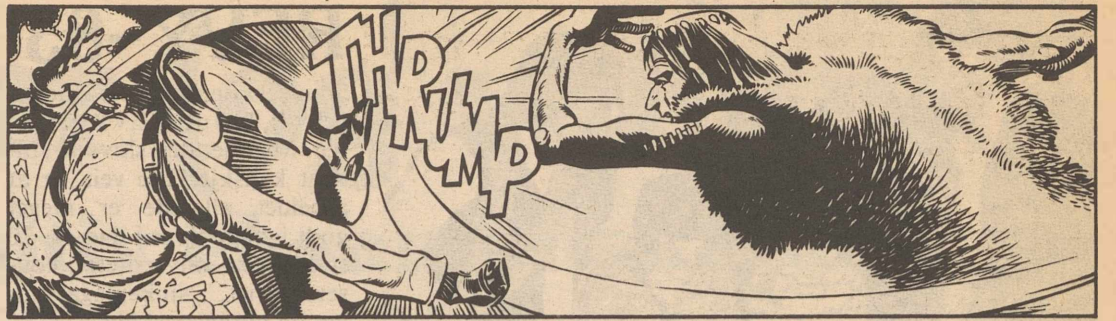
Kaldhol tar corner.

re nødvendig å gi inntrykk av noe annet, når saken er oppe til åpen debatt i Studentsamfunnet.

På nevnte styremøte ga vi studentrepresentanter uttrykk for at vi ville stille oss positive til velferdstiltak for de ansatte. Prinsippet måtte imidlertid være at slike tiltak ikke grep inn i de knappe goder som var etablert for oss studenter. Under styremøtet fikk vi også kjennskap til at det allerede er etablert ordninger som skal hjelpe ansatte med husrom. Det arbeides videre med denne saken i adminis-

trasjonen i Samskipnaden. Og derved skulle det være håp om at det er ryddet opp i den misforståelse at vi er negative til de ansattes ve og vel. Det skal også nevnes at vi mest er opptatt av den ve og vel som skal tilfalle de vanlige arbeidende kvinner og menn i Samskipnaden. I en slik sammenheng får de som rangerer i de øverste lag av hierarkiet, akseptere å komme i annen rekke.

Det er på bakgrunn av de ovennevnte poeng at Kaldhols 1-0-seier bør annulleres. Seieren kom som et resultat av at alle kortene ikke ble lagt på bordet. Dette har sikkert sin forklaring i det manglende manuskript. For øvrig er det høyst tvilsomt om Samskipnaden har innført Janne Carlson-modellen med lavere priser, høyere omsetning og økt lønnsomhet. Omsetningen har steget og lønnsomheten er økt i Samskipnaden. Men vi mangler de lavere priser i modellen. Det synes lite originalt å oppnå økt lønnsomhet når prisene settes opp. Noe slikt kan enhver krenner få til. Årsregnskapet 1982 for Samskipnaden viser at UNIBOK går med et utidig stort overskudd ut fra å skulle være en del av et «non profit»-foretak. Administrasjonen har imidlertid lovt å se på mulige rabattordninger o.l. for oss studenter. Derved kan det være håp om at Carlson-modellen kan slå til også når det gjelder lavere priser.

Utopia og «De som snakker med Gud»

Utopiaredaksjonen har i sine to siste nummer av avisen kommet med reportasjer om den aktivitet som Kristent Forum står for. Den interesse redaksjonen dermed har vist for det betydelige arbeidet denne organisasjonen legger ned i studentaktiviteten er prisverdig, og er med på å gjøre kjent et positivt tilbud til studentene på lik linje med den spalteplass som er viet til revy-arbeidet, Tromsø-studentenes idrettslag og den studenpolitiske aktivitet som finner sted. På denne måten har studentavisen mulighet til å høyne aktiviteten på disse områdene. Det er imidlertid usikkert om den journalistikk som redaksjonen har lagt seg på spesielt i de to siste nummer når det gjelder det studentkristne arbeidet har noen positiv effekt på engasjerte kristne, mer udefinerbare trosmennesker, agnostikere eller erklærte ateister. Redaksjonen avslutter da også sine såkalte «filosofiske betraktninger» i nr. 3 med bilde av en kirke stilt på hode, og med den megetsigende konklusjon: «Ned med kirka».

For nærmere å belyse hva man fristes til å kalle lavmål av journalistikk og saklighet skal jeg trekke frem et par eksempler. Nu er det klart at enkeltstående sitater aldri vil kunne gi et rettfærdig bilde av en helhet, og man står i fare for å gjøre stor urett mot forfatterne. Litt bedre blir det om man prøver å sette det hele inn i en sammenheng, og det skal jeg prøve. I dette tilfellet har jeg allikevel en følelse av at helheten er mye verre enn sitatene.

I nr. 2 av Utopia under overskriften «Hvor var hedningene?» tar Gaasland for seg Kristent Forums «sexmøte» som han har valgt å kalle

det. Av reportasjens innhold er det umulig å bedømme om det er ment som et referat fra møtet, motinlegg, en analyse av kristen seksualmoral eller en kombinasjon av disse. Det er kanskje for Gaasland uinteressant, men det fungerer imidlertid som latterliggjøring av det debattmøte Kristent Forum hadde fått i stand. Påhengt innlegget finner vi tegninger av en med «Jesusgenser» som glad roper ut at «sex skal jeg vente med til jeg er gift», pluss isolerte figurer som Gaasland bl.a. kaller Kari-modellen, og som han «velvilligst» henviser til for å gjengi en del av de tanker og idéer som ble tatt opp på møtet. I tillegg finner man en del spredte bibelsitater fra Det Gamle Testamentet. Det hele mer eller mindre i sammenheng med hverandre. Sammenheng har han imidlertid klart å oppnå i selve teksten, der han tar i bruk sine litterære egenskaper: «Lå de (hedningene) hjemme under dyna, stønnende og grytende i orgastisk vellyst, med klamme hender og saftige tungespisser på valfart fra den ene erogene sone til den andre osv.» Resten av innlegget fortsetter i samme stil, og bare Mads Gilbert finner nåde hos forfatteren.

I nr. 3 vier redaksjonen stor spalteplass til det de kaller «Blasfemi 1» og «Blasfemi 2», og avrunder den siste med en kommentar om generalprøven på et «oppbyggelsesmøte til kristent seksualliv (les avholdenhet)», og ifølge redaksjonen ble det hele fremført «som et velregissert skuespill med ferdiglagde innlegg. Det var nesten ikke til å avsløre.» Konklusjonen, ned med kirka, har jeg allerede referert til.

Det må være klart at en av-

is fritt må få hevde sine meninger, og argumentere for disse uansett hvilke meninger avisen måtte ha i politiske eller som i denne forbindelse religiøse spørsmål. Skal avisen imidlertid kunne bidra til en fri debatt om slike spørsmål, er det en forutsetning at man viser et minimum av respekt for sine meningsmotstandere, ellers er jeg redd grunnlaget for meningsutvekslingen faller bort. I verste fall blir avisen morsom underholdning for en klikk politiske trosfeller. Kristent Forums engasjement burde kunne vekke til konstruktiv debatt, og det skulle være mulig å diskutere spørsmål om seksualmoral, tro og livssyn uten at en konsekvent latterliggjør mostandens idéer, og tanker fordi man ikke liker dem. Et visst måtehold i sin intoleranse skulle en også forvente av en redaksjon som tross alt bestyrer Tromsø-studentenes avisorgan, og som i så måte har en forholdsvis unik posisjon for sitt skyts. At Utopia er valgt på et uavhengig radikalt grunnlag må jo ikke forveksles med et grunnlag bygd på god gammel kristenhet. Det radikale grunnlag får da et stygt preg av intoleranse, men det er kanskje av og til dets sanne ansikt.

Et annet forhold er at denne form for journalistikk ikke bare rammer Kristent Forum, men alle de som på en eller annen måte har et trosforhold til det kristne budskap. Det blir kanskje ikke så rent få. Til slutt vil jeg ønske redaksjonen lykke til med sitt videre engasjement i tros- og livssynsspørsmål med håp om et renere spill.

Bjørn Lichtwarck

«Guds utvalgte folk»?

sammenheng må ein seie at Israel brukar atskillig hardare argument for å oppfylle profetiane i Gamle Testamentet, i Midt-Austen.

Ein prest sa ein gong at det er like mange måtar å tolke Bibelen på som det er folk, og at det er meir vanlig å tolke inn i Bibelen det ein vil ha ut av han. Nok om det. Studentpresten åpna møtet for dei femten sjelene som hadde møtt fram, med å seie at for ein kristen så er staten Israel i ei særstilling. Dette ville dei få belyst frå ein teologisk synsvinkel med Hans Arne Akerø, residerende kapellan i Tromsø Menighet (orsak Kyrkjelyd), visstnok medlem av Kollegium Judaikum. Han var opptatt av jødedom-kristendom-problematikken.

Det viste seg å ikkje vera nokon dom ide av Kristent Forum. Han gjekk gjennom ei rekke tolkingar frå Gamle Testamentet, og for å gjere ei lang historie kort, så avviste han dei alle ti slutt for å ende opp med at Israel berre har symbolsk betydning i Nye Testamentet.

Han meinte difor at det ikkje gjekk an å begrunne opprettinga av staten Israel med Bibelen. Og det var ingen dom konklusjon.

Hadde no berre Sharon,

Begin og Kåre Kristiansen vært einige i det så. For eiga del vil eg seie at jødane snarare er Europas dårlege samvet etter 2. verdenskrigen og det er palestinarane som må betale med sine liv for det. Akerø meinte at forholdet til jødane i da er den kristne kirkes problem. Men at ein ikkje kunne sette vanlige politiske og moralske vurderinger ut av kraft. Israel tyder «måtte Gud seire» på hebraisk, og skal tolkes universelt.

Utvalgt betyr å følge Guds lover, ein kan leve kor som helst.

Akerø fikk også støtte for sitt syn på bibeltolkningane frå salen der det blei hevda at ortodokse jødar oppfatar seg meir som ein religion enn eit folk. Sjølv om det har vært lengsel etter hellig stedene. Det var sjølvstilt også ein tvil tilstades i salen som meinte at ein ikkje kunne være sikker på om ikkje jødane var guds utvalgte folk og derfor burde holde med Israel for å vera på den sikre sida. For ein hedning virka møtet som ein bekreftelse på at dei filosofiske skriftene er for gamle til å løse dagens problem sjølv om dei blir pussa opp med ny glasur aldri så mykje, og derfor burde havne i bokhylla i lag med andre klenodiar.

Tekst og foto: Ragnar Lurås

Bør Israel støttes. Korleis skal ein som kristen forholde seg til Midt-Østen, Israel og jødane? Er det utfra skriftene eller forbindelsen til i dag? Det er ein konflikt mellom «utvalgte folk» i Bibelen og det moderne Israel. Må ein legge bort dei vanlige moralske verdiane — er Israel politisk tabu? Eit særregent folk som må følges eller hyllast. Det var tydelig at det siste årets massaker i Libanon hadde gitt kristenfolket noe å tenke på, eller løpe fra?

Det er mange måtar å bruke Bibelen på. Ein av dei er å ta folk i haue med han. I den

Bruker redaksjonen urent spill i sitt engasjement i tros- og livssynsspørsmål?

REVVY -83

Som selv den sløvste student veit (?), blir det REVVY til høsten. Men det den sløvste student kanskje ikke veit, er at arbeidet allerede er meget godt igang. Vi er i dag ca. 70 stykker fra universitetet, konservatoriet, sjukeplegarskolen og lærerhøgskolen.

MEN VI TRENGER FLERE FOLK!

Først og fremst **SMINKØRSLER SKRIBENTER KOSTYMEMAKERE**

Kostymemakerne vil i tillegg til å sy kostymene også for en stor (størst) del avgjøre hvilke/hva slags kostymer som skal brukes. Vi har en solid skribentgjeng som arbeider godt, men er interessert i nye og andre ideer som vi vet folk sitter og ruger på rundt omkring i fuglekassene sine. Nå har dere sjansen. KOM FRAM MED DET. Det står dere helt fritt om dere vil arbeide sjølstendig og sende inn hele manus, ideer, utkast etc., eller om dere vil jobbe i lag med andre på de ukentlige skrivemøtene

som foregår hver onsdag kl. 19.00 på studenthuset (det gamle Pizzahuset).

Ta i alle fall kontakt med oss, **FÅ UT FINGEREN.**

Vi mangler også et film-manus. Filmen skal brukes som forfilm, ved sceneskift i tilknytning til et nummer eller til slutt.

(Mange u-ligheter)

Ut med finger'n dokker også, for hælvet!

Absolutt alle interesserte tas imot med åpne armer.

NB: Aril Edvar-sen m/fans og sympatisører **FRA-BEDES!**

Det samme gjelder bro Åge m/venner.

(Hognestad og Pater Riber Mohn også for den del Sminkefolk: Tidligere erfaring en fordel, men ikke nødvendig. Har du lyst kan du bli sendt på sminkkurs. (Revyen betaler.)

Du/dere finner oss på PB 635 9001 Tromsø Eller via internposten UiTø.

En overordentlig ukentlig foretagende

Forfølger man en suksess, kan man ikke snike seg frem. Da må man ta godt i, og legge ambisjonsnivået på hylla. På den rette hylla. Og den befinner seg HØYT. Og nå er det suksessen fra Decibel, studentrevyen i 82, som forfølges. Suksessen skal forfølges og utvides til historiens første og utvilsomt mest over-

dådige StudentUKE i Tromsø.

UKE var ordet man begynte med, ettersom planene drar på seg er kalenderukas rammer allerede sprengt. 9 heile dager til ende skal det hele stå på.

(Forf. anm.: Nå har det skjedd det som før eller seinere MÅTTE skje på Utropias kaotiske kontor: Noen har kasta kladd-

manuset! Resten av det som egentlig skulle være et intervju med Uke & revystyret går derfor bare på hukommelsen.)

Det legges altså opp til et nært og intimt samarbeid mellom Uka og revyen. Selv om arrangementsmengden blir formidabel, legges det vekt på at revyen ikke skal drukne i andre ting som skjer.

Foruten å pendle mellom revy-salen på Åsgård og «huset» i Skippergata, kan den glade Ukist besøke ukas 3 studentsamfunns-møter, dra på fisketur, delta i maksimale kulinariske utskielser til minimale ukentlige priser,

gå på Ukekonsert, Ukekino, delta i ymseymse ukekonsurranser... foreløpig er det ca. 35 forskjellige arrangementer på gang. Selv om man vil samarbeide med mange forskjellige foreninger om arrangementene, vil det finnes en vrimmel av UKEfunksjonærer. Som en belønning for innsatsen naturligvis vil bli kostelig belønnet. (Ikke i kroner naturligvis, dem flyter ukas kasse over av, men med ære og fornøyelser.) Folk som er interessert i å være med kan ta kontakt med UKESTYRET, boks 635, 9001... , eller via internpost til revykontoet.

Ingvil Nordøy i UKEstyret og Tor Haugen i revyen lover et in-

timt og nært samarbeid til felns forlykkelse.

ACRYL TEATERET
VISER VISTE
TIL LYKKE MED DAGEN

av Jens Bjørneboe

Bjørneboe i acryl

«Vi vil i hvert fall prøve å vise at sjøl om du har et hjerte av glass og det skulle falle i asfalten og knuses, så er det ingen av autoritetene som gjør noe for å plukke opp skårene.

Nei, de betaler heller ikke en gatefeier for å koste vekk de siste skårene av det som en gang var et personlig individ.»

Av Berit Sørstod

Dette sa Acrylteateret i programmet sitt da de satte opp «Til lykke med dagen» — skuespillet Jens Bjørneboe sjøl omforma fra romanen «Den onde hyrde» (1960).

Tonnie, skolehjemsutt fra han var 11, fengselsfugl, vil være et skikkelig menneske, vil prøve, vil... «Måtte Gud være med ham,» sa pastoren, men det hjalp ikke stort.

Tonnie kjørte utfor bakke igjen.

Han fikk ingen jobb, skolehjemsutt.

Jenta torde ikke/ville ikke ha han for hun ville ha en trygg og sikker rørløgger og et kjøkken «å jaaaah».

Mora trengte ingen voksen sønn.

Ingen trengte Tonnie.

Men på en freda plett sitter Rødtopp.

Rødtopp er blant dem ingen, ikke engang samfunnet, kan knekke. Tøff, fandenivoldsk-sympatisk.

Onkel Rødtopp vet at en skolehjemsutt har null sjanse, at Tonnie aldri vil slippe inn i samfunnet igjen — at det er bare å være tålmodig så er Tonnie snart den samme, gamle ransmann Hansen — igjen.

«Til lykke med dagen» er forma som Tonnies historie. Men det er like mye historia om et samfunn som er blitt forjævelig. Den forteller litt om hvem det er plass til — og hvem det ikke er plass til — utafør murene. Og hvem som går til grunne innafør.

Statisten til teatret hang i et hampetau med løkka rundt halsen hele spilletida.

Som en påminnelse om at

Le Grand Repris

Lørdagskveld på Prestvann. 9 personer forventningsfulle foran TV'n. Fire krukker fiin gammel Breivika Special på bordet. (Jaja, noen synes ikke tre uker er noen alder å snakke om, men dem om det.) Ivrig diskusjon om poengberegningssystemet. For her skal man ikke la seg pådytte andres vurderinger, her skal man selv skille klinten fra hveten. På vitenskapelig grunnlag. OK: Hver kan gi

fange 613 helt ureglementert hengte seg i cella i første akt.

Han bare hang der, i dongerybukser og utgatte turnsko og var ikke blitt mer enn 17 år.

17 år, soningsudyktig og død ved henging — og nervepillene fikk lyserøde bein å gå på.

«Mange gir opp etter hvert, til fordel for autoritetene; samfunnet vil jo alltid skape nye produkter de kan holde fengselsmaskineriet i gang med.»

fra 0 til 10 poeng for hver sang. I tillegg kan gi poeng for andre viktige forhold. Etter skjønn, man er da ikke fir-kanta heller. At en vitenskap lever viser seg i at den evner å fornye seg.

Medisinerspira blir utnevnt til å holde orden på poengene. Motvillig, men en sekser i matte fra gymnaset lar seg ikke bortforklare.

Så er vi i gang. 2 i snitt på første, 2 1/2 på andre, men så kommer Jahn Teigen! ISL-fraksjonen forlanger enerett på bedømmelsen («Man kan ikke la folk som ikke har forstått humanioras grunn-prinsipper vurdere et kunstverk») men blir uttrykkelig nedstemt. Mange poeng til Teigen.

Videre. Guttegiengen i sofaen gir mange poeng for sprikende nakne bein. Ener-gisk latter, men etter hvert en noe trykket stemning. Etter at fraksjonen av «kvinner i mannsyrker» i protest gir ti poeng hver for de danske drænges stramme læderbeklædning, går man bort fra tilleggspoengsystemet.

Dette hindrer ikke at Jugoslavia får mange poeng. Noen forlanger ny bedømmelse da det viser seg at de truer Teigen, men denne gan-

gen lykkes ISL'ernes filibu tertaktikk, og temaet droppar til fordel for neste sanger. st

Det israelske bandet entrin scenen med et friskt utrom noe som øyeblikkelig fører s et større antall stemmer for PLO v/Yassir Arafat. Ma trodde nemlig at de ropel «Sharon». Det viste seg sen p re at det var «Shalom!» o hadde ropt, men da var d n for seint å gjøre noe med de Sveriges nøytralitet er d ofte så som så med. Og se B F re her: Et feigt forsøk på n allianse med de høyere maig ter! HMPH! Null poeng! k Luxemburg. Intetsigend f kvidder. Breivika Special f d tre poeng.

Men verden vil bedras, o le eurovisjonen skuffer ikke. b

Oppsummeringen av de alternative, grundige og ko rekte undersøkelse viser ka skje litt uvante resultat g Men vitenskapelighetens v g talitet er i hvert fall bevist. n

- 1. Jan Erik Gjernes.
- 2. Jugoslavia.
- 3. PLO v/Yassir Arafat.
- 4. Norge v/Jahn Teigen.
- 5. Danske kostymer mangler på samme.
- 6. Breivika Special.

På fisketur med utrolige Utopia

Å Sonnyboy. Det var godt å stikke av fra Prelaten, Kristent Forum, barnehagesak og samskipnad. Bort fra dovent øl, kristenpreik og krangel, sammen med bestevennen Johnny Walker, en utrolig hard og råbarket fyr. En hemningsløs, kranglevoren, bedøvende og berusende kar med de aller største overtalel-sesevner.

Veien til mitt lille paradis er både lang og hard, og det nytter ikke følge den smale sti, for da går en seg bort. Nei for å komme dit er det nød-vendig å traske mest mulig i sikk-sakk. Som kjentmann tok jeg ledelsen. Selv om

Johnny har vært med mange ganger, kjenner han ikke veien, det har jeg erfart. Med han som leder går det alltid dårlig. Obligatorisk ryggsakk slang tungt på en lutet rygg og tvang fram hyggelige minner over en doven øl et annet sted, der jeg kavet til knes i sne på min vei mot et av vill-markas beste fiskevann. Liten og lett som Johnny alltid har vært og med sans for fuktig miljø, hadde han ikke problemer. Været, tja, det var både vått og tåkete og fikk hr. Walker til å lyse opp. Kom-met vel halvveis, truet Johnny med å ta over ledelsen. Den lille frekkasen hadde nå opp-

høyet seg selv til den ubestridte leder, noe jeg på daværen-de tidspunkt ikke hadde noe imot. Sløvet av hans overtalel-sesevner, syntes jeg all-ting virket lyst og muntert. Selv store bratte sneheng, som jeg vanligvis skyr som presten, trakk han meg over. Bare en gang stusset jeg over hans evne til å ignorere andres liv og helse. Det var etter Johnnys fatale bom med kompasset, der han ledet oss vill til kanten av et stup. Stupet var ikke høyt, men til-strekkelig til å homogenisere oss alle i en smørje. Med siste rest av fornuft prøvde jeg å argumentere for en sikrere nedstigning, men Johnny holdt fast på at den korteste vei er den rette linje. Og slik ble det. To, tre meter nede i skråninga glapp taket og ut-

for bar det. Hverken jeg eller Johnny husker mer om den videre ferd. Vi overlevde både to, selv om jeg lette både lenge og vel etter hr. Walker. For å gjøre en lang historie kort, ankom vi bestemmelsesstedet adskillige timer etter timeplanen. Reinskinn og sovepose ble rullet ut på isen. Isbor og fiskesaker ble plassert i den middelbare nærhet. Johnny ble stående på isen, og der sto han da jeg sovnet. Og der sto han lur og farlig med et selvsikkert glis og tenkte sitt da jeg våknet sammen med de første solstrålene.

I en fei boret jeg de første hulla, mens Johnny bearbeidet meg med sin umoral. Trett og sliten og fortsatt beruset av hans vesen hadde jeg ikke så mye å stille opp mot

ham med. Snart hadde han meg i sin hule hånd, og vi hadde det faktisk hyggelig ganske lenge. Den ene ørreten etter den andre ble trukket opp og hver gang ble begivenheten behørig feiret. Etter 20 fisker og like mange feiringer, begynte hr. Walker å bli kranglevoren. Ved gjentatt manipulering med sentralnervesystemet mitt og med ditto påminnelser om at samskipnaden hadde klart å frata studentene en plass i barnehagen, tvang han meg i kne. Kvalme og brekninger fulgte tett etter, men som gammel sjømann som har opplevd litt av hvert, lot jeg meg ikke knekke. Møysommelig stablet jeg meg på bena igjen og fortsatte pilkingen. Nå stoppet feiringen. Faen heller om jeg skulle la meg ta mer ved

Arnt Joh.

Eksamensnerver (og valium?)

En liten prat med en positiv eksamenskandidat

Eksamenstiden står for døren. Mange studenter skal til pers i løpet av den kommende tiden. I Tromsø har man en litt spesiell eksamensordning. Denne «Tromsømodellen» går ut på å kombinere en skriftlig hjemmeoppgave med en muntlig eksamen. Ved enkelte fag står valget mellom denne og andre eksamensformer, f.eks. kombinert skriftlig eksamensdag og muntlig eksamen. Det viser seg imidlertid at svært få velger denne siste ordninga. Ett år var det f.eks. 3 stk. av 40 som valgte den skriftlige eksamen på samfunn grunnfag. Dette skulle tyde på at studentene er fornøyde med «Tromsømodellen», og det må vel være en liten trøst for dem som har fått hard kritikk av studentene i det siste?

Av Kristin Eide
og Jan Haus

— Gry Halvorsen, du er fra Narvik og tar samfunn grunnfag. Hvordan føler du deg med tanke på forestående eksamen?

— Vel, nå har ikke jeg eksamen før i juni, så den helt store skjelveen har ennå ikke innfunnet seg, men det kommer nok til å bli mer «grøssing» dess nærmere den kommer.

— Du har altså valgt den eksamensformen som går ut på å lage én skriftlig hjemmeoppgave og senere gå opp til muntlig overhøring. Hvordan ser du på denne ordningen?

— Jo, jeg synes den er fin. For det første er det god trening med en slik hjemmeoppgave. Du får brukt deg selv og kommer mer inn på det stoffet du behandler. For det andre virker denne ordningen både human og rettferdig. Alle får en sjans til å gjøre det beste ut av det de har lært.

— Apropos oppgaven, hvordan går det med den?

— Jeg tror jeg har kommet godt i gang, selv om det svinger fra frustrasjon til optimisme under skrivningen.

met gjennom det meste?

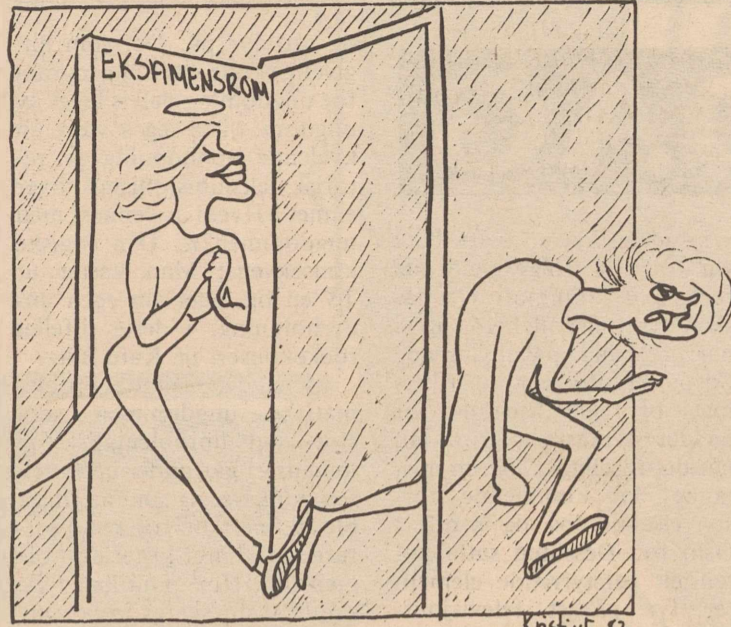
— Jeg har vært gjennom alt, men repetisjon av enkelte ting gjenstår. I det siste har jeg prioritert oppgaven, fordi den skal leveres først.

— Så konklusjonen er at «Tromsømodellen» er en tilfredsstillende måte å ta eksamen på?

— Ja, så absolutt. Det skal vel bli vanskelig å finne ordninger som er like rettferdige som denne.

Litt statistikk

Statistisk sett viser det seg at enten får man følge både forelesninger, seminarer og prøve-eksamener, eller så får man la det være og satse på å lese pensum helt selvstendig for å stå/få laud på eksamen. Når det gjelder prøve-eksamener, er det et markert skille mellom å delta i to eller tre tester. Deltar du på tre slike prøver, vil muligheten for å stå/få laud være temmelig stor. Det lønner seg altså ikke å følge undervisningen bare delvis; denne gruppen har vanskeligst for å klare seg i en eksamen. Skulle enkelte få den store skjelveen etter å ha lest denne framstillingen, kan de ta det rolig. Husk, det finnes tre former for løgn: Svart

vor setter seg ned. Når han først begynner å bla i avisen, oppdager han enda flere interessante artikler. Han kikker på underholdningssidene og planlegger kveldens første pause — et interessant halvtimes program sånn mellom klokka åtte og halv ni. Når han ser nærmere etter, begynner programmet alt klokka sju. Klokka kvart på åtte vender han tilbake til bordet, fordi begynnelsen av neste program også var veldig interessant. Han skal akkurat til å sette seg, men husker plutselig en telefonoppringning til en venn, som må være unngjørt før han begynner å jobbe for alvor. Klokka halv ni er den iherdige student tilbake ved bordet. Han setter seg, får lest første side, og merker de første tegn til sult og tørst. Han må ta seg en liten godbit så ikke sulten skal gå ut over konsentrasjonen. Godbiten blir til et lite festmåltid. Han vender tilbake til bordet; gjennomgår de første setningene på første side igjen, og merker at maven føles tung og at han er døsig. Han bestemmer seg for å se det andre interessante halvtimes-programmet klokken ti — så får maten bli fordøyd, og etterpå vil han virkelig komme til å kaste seg over lesningen. Klokka tolv sover han foran TV-apparatet. Selv på dette punktet, når han våkner, vil han tro at tingene ikke har gått så galt likevel, han har fått en god hvil, et godt måltid, sett noen interessante/avvekslende programmer, snakket med en venn, fordøyet dagens avisstoff og fått alt ryddet unna, slik at han i morgen klokken seks...

Denne historien viser noe som alle har opplevd og bekrefter at vi alle i grunnen er både kreative og oppfinnsomme — selv de som ikke vil innrømme det. Alle de forskjellige og originale grunnene denne personen finner til ikke å gjøre noe, viser at alle har et oppkomme av talent som kunne brukes på noe mer positivt. Samtidig er historien frustrerende fordi den viser den utbredte og underliggende frykten de fleste av oss opplever når vi står overfor lekser. Trusselen om at man

skal eksamineres er en alvorlig vanskelighet, som fullstendig kan ødelegge hjernens evne til å arbeide i visse situasjoner. Antall tilfeller der folk praktisk talt ikke kan skrive noe i en eksamenssituasjon er enormt. Til tross for dette kan de emnet ut og inn. Like mange tilfelle gjelder folk som — selv om de er i stand til å skrive en form for svar — får jernteppe der hele kunnskapsområder fullstendig blir borte i eksamenstiden. I enda mer ekstreme tilfelle har en hørt om folk som har skrevet som gale i to timer og trodd de besvarte spørsmålet, mens de i virkeligheten skrev navnet sitt eller et ord om og om igjen. (Dette materialet er hentet fra boken «Bruk hodet bedre — det er lettere enn du tror», skrevet av Tony Buzan og oversatt av Axel S. Seeberg.)

I tradisjonell undervisning blir informasjon gitt eller «lært» om de forskjellige kunnskapsområder som omgir individet. Retningen og strømmen er fra emnet til individet; man rett og slett får informasjonen, og forventes å absorbere, lære og huske så meget som mulig.

De fleste problemer vil eliminere når vi flytter tyngden vekk fra tingen og informasjonen og mot individet og hvordan man kan velge og forstå den informasjon man ønsker. Folk husker bedre kunnskapsområder som er interessante. Undervisning og innlæring ville kunne bli mye lettere, hyggeligere og mer produktiv. Ved å konsentrere seg om individet, ville man ha plassert læresituasjonen i sitt rette perspektiv.

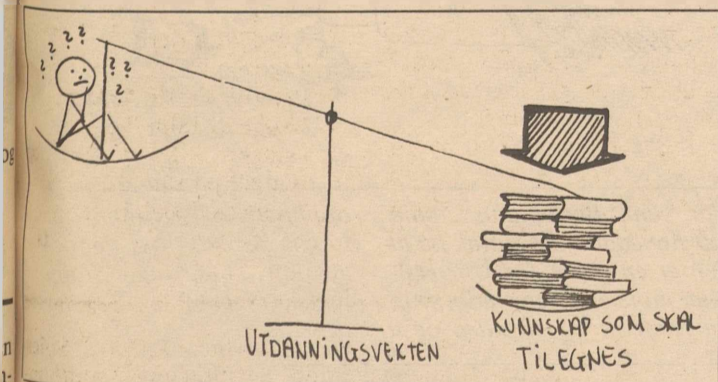
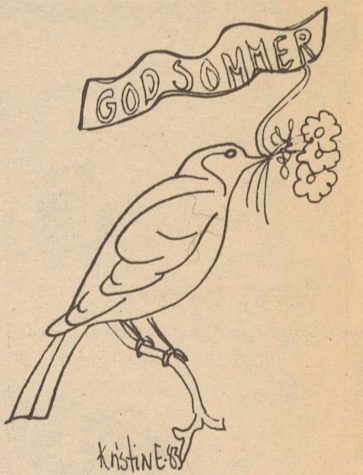
En ganske vanlig dag i en students liv

Svetten renner i strømer og finner via nakkeveien ned til tærne og det som verre er. Ansiktsfargen er langtfra påskebrun. Ved siden av kaffekoppen ligger bokstabelen — stor og faretruende. Du blar hektisk i en bok (på engelsk) på åttehundre sider som skulle ha vært lest, men... Sannsynligvis deler den sin skjebne med resten av bokstabelen. Antagelig er kaffen kald, klokka er et sted mellom natt og frokost, og du har kommet til side femti. Hodet banker, og protesterer mot overtiden. I skapet har du fristende stress ned-tabletter liggende klare for å avverge nettopp en slik situasjon som du har havnet i nå. Du

lar et par stykker gli ned på høykant, og blir kvitt både hodepine og konsentrasjon. I slike øyeblikk er senga altfor fristende. Du våkner senere på dagen, akkurat tidsnok til å oppdage at om fem minutter stenger butikken. Du bruker vanligvis en halv time dit, så denne dagen må du bare glemme tarmenes høylutte klaging og innbille deg at du forveksler sultfølelsen med andre behov (hvilke vil vi ikke her komme nærmere inn på). Havregrynene i skapet blir sendt en vennlig tanke. Samme tid neste natt sitter du atter bøyd over bøkene.

— Er det sånn vi studenter har det, eller er vi veldig flinke til å klage?

Vel, enkelte ganger er det mye å lese på og ta igjen. Da er du på bønn. Andre ganger kan du ha massevis av overskudd, og lese alt du kommer over (disse periodene går imidlertid svært fort over). Det er stressende med eksamen, men den har sin sjarm. Dette innser man først etter noen år i arbeid; da lengter man tilbake til «studentlivet» med alle dets fristelser og uhumskheter. Til dem som har lest dette og fått skrudd opp nervene i frekvens av høykant ved tanke på forestående eksamen, kan vi bare si at det var også meningen. Har nemlig hørt at oppskrudde nerver skal være sunt for pugging — man lærer så mye bedre enn ellers. Lykke til!

— Dere hadde en obligatorisk oppgave i 1. semester som skulle være på ca. 10 maskinskrevne sider. Synes du at dette hadde noe for seg?

— Jeg ser det jo nå at det absolutt var en fordel å skrive den oppgaven. Ikke minst gjelder det treningen med hvordan en oppgave skal skrives. Dessuten var det godt å få en pekepinn om hvor man sto i forhold til pensum. En annen ting som jeg tror er viktig, er å møte opp på forelesninger. Forelesningsnotatene kan være svært nyttige. Du får også et annet perspektiv i stedet for bare å sitte og lese rett fra pensum. Du lærer å bli mer kritisk.

— Hvordan går det med pensumet ditt, har du kom-

lagn, hvit løgn og statistikk. Det er bare det at slike «statistisk sett- framstillinger» har en sleip tendens til å holde stikk.

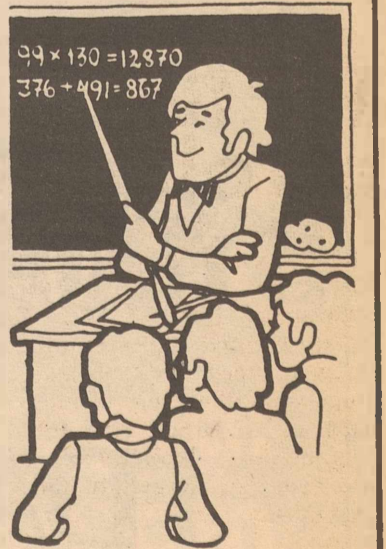
Innlæring – et problem

Alle kjenner studenten som er fast bestemt på å kaste seg over studiene klokka seks og arbeide til midnatt. Klokka seks går han til skrivebordet og ordner alt omhyggelig til de intense studier som skal følge. Når alt er på plass, ordner han det en gang til. Han husker plutselig at han ikke fikk lest alle interessante artikler i avisen i dag morges. Han skjønner også at hvis han virkelig skal konsentrere seg, må slikt smatteri være brakt av veien før han for al-

Regn med oss som ditt reisebyrå

Studenter, skoleelever og andre har funnet ut at det kan lønne seg å ta kontakt med oss.

Vi ordner også din feriereise, studietur o.l. i tillegg til vanlige reisebyråtjenester.

Universitetenes
Reisebyrå

Brevlika - Tlf. 083/84 820.

Søndre Tollbugt. 7 B,
9000 Tromsø. - Tlf.: (083) 81 715.

NATT & DAG

Det sies at 1. mai gikk umåtelig og over all forventning stille for seg i Tromsø i år. Gamle damer skal visstnok ha kunnet lufte sine svarte små håndvesker med gullforniklet håndtak uten at så mye som et eneste lite lærbein ble bruket av frådende og uflidde hasjvrak. Fra politihold går de mest opprivende historier om politimenn som i avmektig frustrasjon over nattens vanvittig kjedsommelige, øredøvende stillhet begynte å knekke fingre på hverandre i en ram og ugjennomtrengelig os av tåregass, alt dette mens trauste og initiativrike kolleger i Oslo i det minste fikk sprute litt tåregass og knuse inventar for noen tusen i en stakket stund.

«Musikken i Kafé blitz var for høy ifølge gjeldende reglement kunngjort i rundskriv fra Eidsvoll 1814, og vi har pr. i dag, på nuværende tidspunkt, ifølge kongerikets lover og regler hjemmel for på det sterkeste å gripe inn når det foreligger legitim mistanke om kommende forstyrrelse av lov og orden i Oslo by. Dessuten satte potensielt forstyrrende elementer fyr på et televisjonsapparat i hagen utenfor det angitte sted,» sa det ansvarlige mennesket som uttalte seg på vegne av ordensmakten, ifølge sikre kilder og god hukommelse.

Ifølge de samme kilder var det på ingen måte merkelig at TV'en ble kastet ut av vinduet

Hummer & kanari

Ny organisasjonsstruktur

For å rydde opp i de kronglete studentorganisasjonsforhold ved Universitetet i Tromsø, er det nå vedtatt å slå sammen Studentsamfunnet, Studentrådet, revystyret, Utropiaredaksjonen, studentrepresentantene i samskipnadsstyret, Studentutvalget og Kristent Forum. NSUs delegatgruppe er ikke lenger med i sammenslåingsplanene, da DGs ustyrlige Arnt Johannesen stilte ultimatum på at parolen «Ja til koprofagi» måtte med i formålsparagrafen. Den nye organisasjonen vil bestå av anslagsvis 3 personer, og vil være direkte underlagt Steinbiten.

Mens den såkalte problematiske ungdommen som stort sett uproblematisk og unyansert går under betegnelsen punkere, og som nærmest ble definert ut fra konditorfarge i håret-kriteriet, ble gjenstand for politikeres og samfunnsforskeres impotente kodespråk, var de korte (altfor korte) innslagene fra Tromsø faktisk laget av ungdommen. Den ungdommen som er tilknyttet Ungdommens Hus og rockemiljøet i Tromsø uttrykte seg på sitt språk, rockegruppene Bols, II. Finger, Demos, 666, Nedsnedd og Peder Xem formidlet den ikke-aksepterte ungdommens erfaringer og holdninger. «Mye fin musikk,» sa Sissel Rønbeck noe anstrengt.

Nåja, angående det som skjedde i fullt dagslys 1. mai skal ikke det ha vært noe av den typen som vil bli fortalt fra far til sønn gjennom kommende generasjoner. 1030 mennesker i AKP/SV-toget, et lite men friskt ungdomstog under svart flagg (Per Erik Johansen: «Vi ønske ikke nokka snill sosialisme. Vi lika nemlig rock'n'roll, og vi drekk øl. Vi lika åsså å gå på diskotek og å møtes i gata. Vi vil ikke drekk te og hør på Halvdan Sivertsen-plate»), gode men kjedelige taler, paroler som «USA: Stans Pershing To og Cruise», «Sovjet: Stans og nedbygg SS-20», «Boikott Israel - Anerkjenn PLO», «Kamp mot all kvinneundertrykking», «Kapitalisme betyr krise og arbeidsløshet - for et sosialistisk Norge», «Behovsprøvd tilbakebetaling av studielånet». Etter appellene og talene ble så Internasjonalen av en eller annen grunn sunget: «Så møtes vi på baaadet...»

ettertrykk er bare tillatt med kildeangivelse. Fem sider ligger bak finnes et direkte sitte fra Utropia. Uten kildeangivelse. (Og hvorfor heter bladet «Rute 80», pønkifisering er jo likevel bare imagosom på ingen måte skjuler forbindelsen til den eneste musikken en ekte Suffnoensinne virkelig har digget den urgamle Stoneslå «Route 66».)

It's lonely at the top!

NSUs nye bergenske boss ga sterkt inn for en friskere tone i NSUs sjargong. Således ble herværende organ på det nye landsstyrets første møte karakterisert på en måte som «Vær Varsom»-plakaten hindrer oss i å gjengi. Vi se frem til et friskt samarbeid med den nye NSU-ledelsen. Enda bedre enn med de gamle (??), der «Tromsøs representant», Hr. J. Chr. Smeby, alltid fungerte som streng, men rettferdig, dommer overfor redaksjonens politiske bandittvirksomhet. J. Chr. stemte for øvrig for Løkkeveiklanens kandidat ved valget på redaktør. Skandeg, Jens!

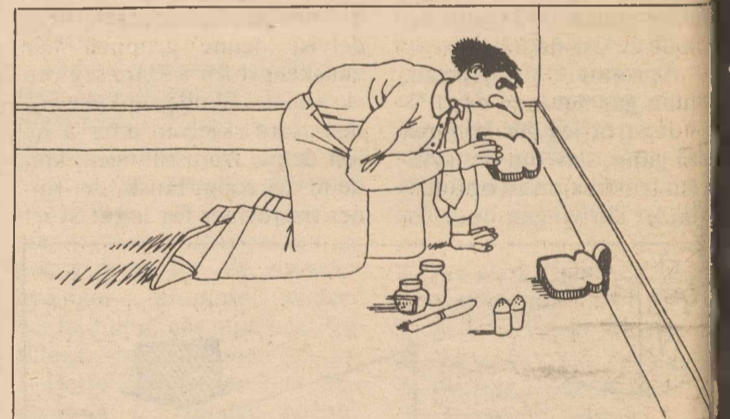
Per-Erik Johansen

- Lokal pønker, tidligere behørig omtalt i Utropia, sikret seg utvilsomt et nytt napp i Chris-Peterson-pokalen for avsendig PR-kåte 1. mai. Hør bare:
- Programleder på rockeprogrammet på TV.
- Opptredte som musiker ved samme anledning.
- 1. mai-taler.
- Digert intervju i «Rute 80»s 1. mai-nummer.
- På scenen igjen 1. mai om kvelden, i Brennkantina.
- Naturligvis på forsida av «Nordlys» 2. mai.
- Og det hele avrundes med portrettintervju i «Tromsø» 7. mai.

Rute 80

har vi for øvrig en høne å plukke med. På side 3 i 1. mai-nummeret står det at

Forøvrig er det ikke sant for vi er djupt såra og vonbrotnet. Neida. Slett ikke. B. Syrstam har fått seg jobb i Klassekampen («Med rett til å drepe»). J. Halle har søkt ansettelse som kulturprofet i Morgenbladet, R. Lurås har ennå ikke helt fattet hva som har ramt ham, og T. Svarverud — vel, fremmedlegionen trenger kjekke karer som Tore Good Day.

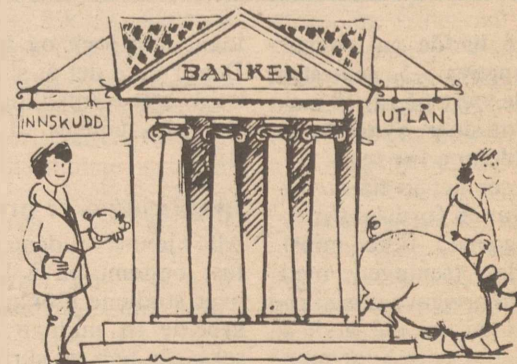

Vår venn Breivikmusa, som har hovedallmøtevedtak på at den er en skam for Universitetet mot seg, men stadig er like livsfrisk og nå altså også opphøyd til Utropias motdyr, får tilgi oss denne gresjon omkring studiefansieringens vidervedtaket heter.

HAR DU OPPRETTET SPAREKONTO?

Som du vet styrker det muligheten for lån.

Ved sparing opparbeider du også et tillitsforhold/kundeforhold som en eller annen gang gjør at du får lån når du trenger det.

SPARING OG LÅN - DET HENGER SAMMEN.

I DART RORBUA

ROYAL HOTEL

Bymesterskap i dart

Spenningen var til nå ta og føle på da Tromsøs beste dartsplayer skulle kåres lørdag 30. april, og alle hadde sin spesielle favoritt. Hvem som kom til å stikke av med 1000 kroner og et napp i vandreokalen, var usikkert helt til siste pil var kasta. For Utropias dartsinteresserte lesere ble det spilt: mest poeng, 301 og 41. Studentfremlingane Kjell Larsen og «Joi» Olafsen kom på henholdsvis 1. og 2. plass. Beste tromsøværing kom på 3. plass (om noen av studentene har aner langt tilbake i Tromsø vites ikke med sikkerhet.) Konkurransen kommer til å bli gjentatt senere, og interessen for den syntes å være stor. Interessen for å starte en dartklubb er også stor, og det mener jeg måtte være midt i blinken... så å si. JE